

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

COLETTE

GIGI

Kapak : ZEKİ KIRAL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Yazan :
COLETTE

Çeviren :
Adnan Benk

GİGİ

(Bir Sevginin Hikâyesi)

HÜR YAYINLAR

Ankara Caddesi - 54

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

İSTANBUL

G i G i

— Unutma, Alicia halana gideceksin. İşitiyor musun, Gilberte gel de saçlarını sarayım. Gilberte, sana söylüyorum!

— Böyle gitsem olmaz mı, büyük anne?

Madam Alvarez, sakın bir sesle:

— Olmaz, yavrum, dedi.

Mavi bir alev veren ispirto ocağının üzerine, yuvarlak saplı eski saç maşasını koydu, ipek kağıtları hazırladı.

— Ne olursun büyük anne, bu sefer de yandan söyle bir sıra dalga yapsan?

— Olmaz, dedim. Sen yaşta bir kız için kıvrık saçlarla dolaşmak yakışık almaz. Otur şuraya.

Gilberte, onbeş yaşındaki kızlarda görülen leylekimsi bacaklarını büktü, alçak tabureye oturdu. Ekose etekliği açılmış, kaba yün çorapları, diz kapaklarının kusursuz yuvarlaklığı meydana çıkmıştı. Madam Alvarez, torununun uzun adaleli bacaklarına, kemerli ayaklarına bakar, niçin bir bale okuluna vermedik diye üzülürdü. Ama, şu anda, böyle bir şey düşündüğü yoktu. İnce kağıda sarılmış buğday rengi perçemleri sıcak maşayla büküyor, Gilberte'in henüz kadınlaşmamış omuzlarına kadar inen gür ve bakımlı saçlarında becerikli tombul elleyle hareketli ve elâstikî bukleler yaratmağa çalışıyordu. İnce kâğıdın vanilyayı andıran kokusu, :na şanın sıcaklığı genç kıza bir uyuşukluk vermişti. Gilberte, karşı gelmenin bir işe yaramıyacağını bilir, evde bir gelenek gibi hüküm süren sükûnetini bozmağa hemen hemen hiç yeltenmezdi.

— Annem bugün Frasquitayı mı söyleyecek?

— Evet. Akşam da «Kral olsaydım»ı. Kaç kere tembih ettim sana, alçak bir iskemleye oturdun mu, dizlerini birleştir ve sağa bük. Edeb nedir bilmez misin sen?

— İyi ama büyük anne, hem pantolonum var, hem iç etekliğim var.

— Pantolon başka, edeb başka. İş oturmayı bilmekte.

Gilberte bir dam gibi başını kaplıyan saçların altından mırıldandı.

— Biliyorum, Alicia haladan az işitmedim bu sözü...

Madam Alvarez hemen aksilendi:

— Sana âdabı muaşeret kaidelerini öğretmek için kızkardeşime ihtiyacım yok... Çok şükür bu mevzuda ondan aşağı kalır tarafım yoktur.

— Ben burada kalırsam önümüzdeki pazara beni Alicia halama yollarsın değil mi büyük anne?

Madam Alvarez başını dimdik tutuyordu:

— Ya! dedi. Başka emirleriniz yok mu, hanımefendi?

— Vaaar... Eteklerimi biraz daha uzun yapsınlar; otururken iki büklüm olmayayım. Bunlar çok kısa: Hep oram görünecek diye korkuyorum.

— Sus! Oram demeğe utanmıyor musun sen?

— Asıl adını bilsem söylerim ama...

Madam Alvarez petrol ocağını söndürdü, şöminenin aynasında kalın hatlı «İspanyol» çehresini süzdü ve kararını verdi:

— Haklısın, başka adı yoktur.

Buğday rengi bukle dizilerinin altında, ıslak arduaz maviliğinde şüphe dolu bir bakış ışıldadı ve Gilberte birden doğruluverdi :

— Sahi ama büyük anne, bak, eteklerimi bir karış uzun yapsalar... Yahut küçük bir volan ekleseler...

— Ayol, sen anneni hiç düşünmez misin? Onsekiz yaşında at gibi bir kızıdan farkın kalmaz, annen de işinden olur! Biraz kafanı işletersen!

— İşletiyorum! Ama annemle hiç çıkmadığıma göre, yaşımın ne önemi var?

Karnında toplanan etekliğini düzeltti ve sordu:

— Her günlük mantomu giyeyim, ha? Kim bakacak?

— Yok öyle şey. Pazar, pazardır. Düz mantonu giy, o mavi kanotye şapkanı da al. Her şeyin bir usulü var.

Ayağa kalktığı zaman, Gilberte, büyük annesi-kadar boylu görünüyordu. İspanyol olan ilk âşığının adını taşıya taşıya, Madam Alvarez'in yüzüne bir tereyağ solukluğu gelmiş, semizlemiş, saçlarına okkayla biryantın koymağa başlamıştı. Kullandığı pudra çok beyazdı, pörsüyen yanakları göz kapaklarını aşağıya çekiyordu. İspanyolluğun elden gittiğini görünce, bu sefer küçük adını da İnese çevirmişti. Kızı Andrée, Gilberte'in babası tarafından terk edilince refahını gelip geçici âşıkların cömertliğine borçlu olmaktan sıkılmış, devlet tiyatrolarından birinde ikinci sınıf şarkıcılığa razı olmuştu. Alicia halaya gelince, evlenme teklifi aldığı bugüne kadar duyulmuş şey değildi, ayrı bir evde gelirleriyle geçiniyor ve bütün aile, belki yargılarındaki isabet, belki de mücevherleri için ona saygı gösteriyordu.

Madam Alvarez, torununun, başındaki tüylü fötr şapkadan ayağındaki topuksuz hazır iskarpine kadar şöyle bir süzdü.

— Bacaklarını ayırık tutmasana! Neredeyse altından Seine nehri geçecek. Tazı gibi karnın var, yi-

ne de bir yolunu bulup göbeğini çıkarıyorsun. Hem rica ederim, eldivenlerini al.

Gilberte'in her hareketinde saf çocukların umursamazlığı vardı. Ona sıska melek, kız kılığına girmiş oğlan diyenler çıkabilirdi, fakat genç kız demek kimsenin aklına gelmezdi. Madam Alvarez, ikide bir: «Uzun etek senin nene? derdi. Sekiz yaşındakiler senden akıllı.» Andrée içini çekerdi: «Bu kız sebebim olacak!» «— Sen vesile arıyorsun. Ben olmasam, başka biri sebebin olur. Gilberte bu cevabı hiç sinirlenmeden verirdi. İpek gibi huyu vardı. Evden dışarı çıkmıyor, insan yüzü görmüyorum diye muzırlık etmezdi. Yüzüne gelince, sonundo ne olacağı pek belli değildi. Güldüğü zaman kar gibi beyaz ve sağlam dişlerini meydana çıkaran büyük bir ağzı, küçük bir çenesi, kalkık elmacık kemiklerinin ortasında da bir... bir burnu vardı. Anası içini çeker: «Bu küçücük mantar gibi burnu kimden almış?» derdi. Madam Alvarez hemen taşı gedğine koyardı: «Aman kızım, sen bilmezsen kim bilecek?» Bunun üzerine çok geç uslanıp, çok erken yorulan Andrée ağzını kapar, dalgın bir hareketle hassas bademciklerini yoklardı. Alicia hala hükmünü vermişti: «Gigi bir ham maddeden farksızdır. Sonu çok iyi de olabilir, çok kötü de.»

— Büyük anne, kapı çalındı, ben giderken açarım... Büyük anne, diye koridorda bağırdı, Tonton Gaston geldi!

Salona döndüğü zaman, yanında uzun boylu genç bir adam vardı. Koluna yapışmış, teneffüse çıkmış

öğrenciler gibi durmadan konuşuyor, yarı ciddi, yarı çocukça şeyler anlatıyordu.

— Ne yazık ki fazla kalamıyacağım, Tonton! Alicia halamı görmeliymişim, büyük annem söyledi. Hangi arabayla geldiniz, bugün? Şu dört kişilik yeni Dion Bouton mu? Tek elle sürülebiliyormuş! Tonton, kimbilir ne güzel eldivenleriniz vardır? Şey, Tonton, sahi Liane ile bozuştunuz mu?

Madam Alvarez çıkıştı:

— Gilberte! Utanmıyor musun!

— İyi ama, büyük anne, herkes biliyor bunu. Gil Blas'da okudum, şöyle başlıyor: «Şeker kralının pancarlarına gizli bir ekşilik ârız oldu...» Derste, kızların hepsi gelip bana anlattılar, sizi tanıdığımı biliyorlar ya. Hem ben size birşey söyliyeyim mi Tonton, hiçbiri haklı bulmuyor Liane'ı! Gülünç oldu, diyorlar!

— Gilberte, sana söylüyorum! Mösyö Lachaille'a Allahasımarladık de ve çabuk git!

Gaston Lachaille içini çekti:

— Bırakın yavrucağız, bildiği gibi konuşsun. Hiç olmazsa niyeti kötü değil. Hem doğru da söylüyor, Liane ile aramızda bir şey kalmadı artık. Alicia halana mı gidiyorsun, Gigi? Şoföre söyle, seni oraya bırakın, sonra buraya gelsin.

Gilberte bir çığlık attı, havaya sıçradı, Lachaille'a sarıldı :

— Mersi, Tonton! Alicia halamı görme artık! Hele kapıcı, çatlıyacak!

Sonra, nallanmamış bir tay gibi büyük bir patırdıyla çıktı.

Madam Alvarez:

— Çok şımartıyorsunuz, Gaston, dedi.

Bu söz, gerçeğe pek de uygun sayılmazdı .

Gaston Lachaille, parayı har vurup harman savuracak, onu bunu fazla şımartacak adamlardan değildi; her hareketi belli bir ölçüye, şaşmaz bir düzene göre ayarlanmıştı: Usuldendir diye otomobilleri ve Parc Monceau'da sevimsiz bir evi vardı; Liane'a her ay para, doğum gününde de bir değerli taş verir, yazları Deauville'de, kışları da Monte Karlo'da şampanya içip bakara oynıyarak geçirirdi. Aklına esince, yardım sandığına büyük bir para bağışlar, bir yat alıp az sonra Orta Avrupadaki krallardan birine satar, yeni çıkacak bir gazeteye sermaye yatırır, gene de iç sıkıntısından kurtulamaz, aynada yüzünü gördükçe: «Tam kazık yemiş bir adam suratı var bende!» diye söylenirdi. Burnu uzunca, gözleri de kapkara olduğu için, elâlem başkasının sırtından geçindiğine hükmederdi. Doğuştan tüccar olması ve bütün zenginler gibi kimseye güvenmemesi onu birçok şeylerden koruyordu. O güne kadar, biri çıkıp da gömleğinin inci düğmelerini, elmas kaplı gümüş tabakasını veya kara samur kaplı mantosunu çalmağa muvaffak olmamıştı.

Pencereden arabanın kalktığını gördü. Caroline Oliro, Liane de Pougy gibi o yılın, yani 1899 yılının gözde kadınları büyük şapka modasını getirdikleri için, otomobillere de bir yayvanlık, bir irilik ârız olmuştu. Tabii, sert dönemelerde, uykuya yatar gibi büyük bir rahatlıkla kapaklanıveriyorlardı.

Gaston Lachaille:

— Mamita, dedi, bana bir papatya kaynatmıyacak mısınız?

— Ne biri, iki tane. Oturun, zavallı Gastoncuğum.:

Döşemesi çökmüş bir koltuğun üzerinden boru gibi bükülmüş resimli dergileri, yırtık bir çorabı, içi tefeci denilen reglis şekeriyle dolu kutuyu aldı. Ev sahibesi tepsiye fincanları yerleştirirken aldatılan adam büyük bir zevkle koltuğa yayılmıştı; tatlı tatlı gerindi, sonra içini çekti:

— Evde de bana papatya yaparlar ama, bilmem neden bayat kasımpatı kokar!

— Herkes titiz olamaz. Size tuhaf gelir, ben en iyi papatyayı, burada, Pariste kendim toplarım. Yangın arsalarında, küçücük, gösterişsiz papatyalar olur ya, işte onlar. Fakat nefasetlerine diyecek yoktur. Aman Allahım, elbisenizin kumaşına bayıldım. Hele o ince çizgiler, neme lâzım, insana başka bir a-salet veriyor. Rahmetli babanız da böyle kumaşlara bayılırdı. Ama, herşeyin doğrusu, sizin kadar kendine yakıştırmayı bilmezdi zavalhıcık.

Madam Alvarez, alışkanlıktan mıdır, nedir, can-cığer dostumdu dediği baba Lachaille'i lâf arasında bir kerecik olsun anardı. Zaten, gençliğinde tanıd-ğı, yahut da tanıdığını iddia ettiği ünlü kişilerden söz açması, Gaston Lachaille ile samimiyet kurmak içindi. Genç adamın arasına uğraması, eski koltuğa gömülürken şöyle içten gelen bir «Oh!» çekmesi ona

yetiyor, fazla bir şey beklemiyordu. Bu durumdan Gaston da memnundu.

Tavanı gaz isiyile kirlenmiş bu evde, inci gerdanlık, soliter veya şenşilya isterim diye tutturmayan, erişilmez, kutsal ve rezilce şeylerden saygı ile bahseden üç kadın bulmuştu. Gigi, daha on iki yaşına basmadan, madam Otero'nun, siyah incilerini ucuza alıp sonradan boyattığını, buna karşılık üç sıralık kolyesinin «dünyalar» değdiğini; Madam Pourgy'deki yedi sıra incinin «hasta» olduğunu, Eugénie, Fougère'in taktığı dillere destan boleronun beş para etmediğini ve akıllı başında bir kadının, Madam Antokolski gibi içi mor saten kaplı bir arabayla dolaşmıyacağını bilir-di. Sınıf arkadaşı Lydia Poret, Ephraim baron'un hediye ettiği tektaş yüzüğü gösterince, Gigi ailesinin sözüne uyup onunla hemen selâmı sabahı kesmişti.

— Bir tektaş ha! diye Madam Alvarez haykırmıştı. On beş yaşında bir kız! Anası herhalde çıldırmış.

— İyi ama büyük anne, demişti Gigi, baron vermiş, Lydia'nın ne suçu var bunda?

— Sus! Ben baronu ayıplamıyorum. Baron ne yapacağını bilir. Fakat, Madam Poret, şey oluncıya kadar yüzüğü bir banka kasasına koyabilirdi..

— Ne oluncıya kadar, büyük anne?

— Şey, dedim ya.

— Peki mücevher kutusuna koysa olmaz mı?

— Dünyanın her türlü hali var. Baron çabuk cayan cinsindendir. Fakat, maksadını açıkça söylemişse, Madam Poret'nin yapacağı tek şey, hemen kızını

okuldan almaktı. Bütün bu pürüzler temizleninceye kadar, o yumurcakla görüşmezsın. Yok daha neler!

— Peki, ya evlenirse, büyük anne?

— Evlenmek mi? Kiminle evlenecekmiş?

— Baronla!

Madam Alvarez ile kızı hayretle birbirlerine baktılar. Andrée: «Bu kız sebebim olacak! diye mırıldandı. Akli nerede, bilmem ki!”

— Ya, demek böyle Gastoncuğum, diye Madam Alvarez söze başladı. Lydia ile bozuştunuz ha? Bir bakıma sizin için daha iyi. Fakat, başka bakımlardan tabii sıkılıyorsunuzdur. Dünya çok kötü oldu, kimseye güvenilmiyor...

«Gastoncuğu onu hem dinliyor, hem de sıcak papatya suyunu zevkle içiyordu. Zaten, bu evi oldum olası sever, kabartması işlenmiş tavanı sonradan elektirikli avize biçimine sokulmuş fakat yeşil camı bir türlü kaldırılamıyan şamdanı seyretmekten hoşlanırdı. Gilberte'in üzerinde her zaman defterlerini unuttuğu masada dikiş sepeti devrik duruyordu. Kuyruksuz piyanonun üstündeki duvarda Gilberte'in sekiz aylık bir resmi ve Andrée'yi sahne kılığı ile gösteren yağlı boya bir portre asılıydı.

Gözü yormıyan dağınıklık, perdelerin arasında gizlenen ilkbahar güneşi salamndradan ayaklara doğru yayılan tatlı hararet, bu zengin, kimsesiz ve aldatılmış erkeğin sinirlerine iksir gibi tesir ediyordu.

— Zavallı Gastoncuğum, hakikaten kederli misiniz? Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

— Doğrusunu isterseniz, kederli değilim ama, durumum bomb... şey, yani tatsız.

— Tecessüsümü mâzur görün, hâdiseyi bir de sizden dinlemek isterdim. Gazeteleri okudum; fakat ne de olsa gazete bu, itimat edilmez ki!

Lachaille, maşayla kıvrılmış küçük bıyığını burdu, parmaklarını alabros kesilmiş saçlarında dolaştırdı.

— Hep aynı şey! Ötekiler ne yaptıysa, bu da onu yaptı... Doğum gününü bekledi, hediyesini aldı, sonra pırrr... çekti gitti. Üstelik de beceriksiz. Sen kalk, koskoca Normandiya'da bula bula avuç içi kadar bir yer bul, oraya yerleş... Tabîî, sağa sola bir iki soruşturduktan sonra, elimizle koymuş gibi bulduk: handa iki oda tutmuşlar, birine Liane yerleşmiş, ötekine de şu Kayak Sarayı'ndaki öğretmen Sandomir.

— Bilirim, densizin biridir. Ah, dostum, ah! kendini saydıрмаğı bilen kadın pek kalmadı artık. Hem tam doğum gününden sonra... Yo! doğrusu nazik davranmamış... Hattâ buna terbiyesizlik bile denebilir.

Madam Alvarez, küçük parmağı havada, kaşıkla fincanını karıştırıyordu. Önüne baktığı zaman göz kapakları fırlak gözlerini tam örtemiyor, George Sand ile benzerliği, daha da meydana çıkıyordu.

— Ona bir sıra inci vermiştim, dedi, Gaston Lachnille. Ama öyle az buz şey değil. Tam otuz iki inci. Hele ortadaki nah! başparmağım kadardı.

Beyaz ve bakımlı parmağını ileri uzatmıştı; Ma-

dam Alvarez, büyük bir inciye gösterilmesi gereken saygıyla bu parmağa baktı.

— Bu meselede hiç bir suçunuz yok sizin, Gaston.. Tam kibar bir insan gibi davranmışsınız.

— Evet, kibar bir boynuzlu.

Madam Alvarez duymamazlıktan geldi.

— Yerinizde ben olsam, hakaret olsun diye, sosyeteden bir kadın seçerdim.

Lachaille, dalgın hareketlerle reglis şekerlerini atıştırıp duruyordu.

— Eksik olsun, dedi.

Madam Alvarez hemen ağız değiştirdi:

— Hakkınız var, onların arasında da öyle malın gözleri çıkıyormuş ki! İnsan attan düşüp eşeğe binmişe dönüyor.

Sonra cevap alamayınca, o da sustu. Üst kattan boğuk bir piyano sesi geliyordu. Genç adamın uzattığı boş fincanı Madam Alvarez tekrar doldurdu.

— Eh, burada ne var, ne yok bakalım? **Alicia** ha-la nasıl?

— Kızkardeşimi bilirsiniz, hep aynı. Bir yere çıktığı yok. Günümüzün çirkinliklerine katlanmaktansa, geçmişin güzel hâtıraları içinde yaşarım, diyor. İspanya Kralını, Milânolu zengini, Hidiy'i. düzinelemlerle racayı dinliye dinliye gına geldi... Çoğu uydurma, tabii! Ama Gigi'ye karşı iyi. Yaşına göre biraz geri buluyor ama, bence haklı. Şimdi ders veriyor bizim kıza. Meselâ geçen hafta, istakoz nasıl yenir, onu öğretmiş.

— Niçin?

— Son derece elzemdir, diyor. Bir genç kızın, iyi yetişmiş sayılması için, üç şeyi bilmesi lâzımmış : Amerikan usulü istakoz, rafadan yumurta ve kuşkonmaz. Birçok kimselerin bu yemek meselesinden bozuştuklarını söylüyor.

Lachaille, hayale dalmıştı:

— İnanırım... Olur böyle şeyler, dedi

— Kızkardeşimdir diye söylemiyorum. Alicia'nın her sözünde bir keramet vardır... Gigi'nin de işine geliyor tabîi, pisboğazlığı malûm! Nolurdu, akli da çenesi gibi işlek olsaydı! Ama, on yaşında bir çocuktan farkı yok, Çiçek bayramı için kimbilir neler hazırlamışsınızdır! Gene herkesin parmağı ağzında kalacak, değil mi?

— Hava alırlar, diye Gaston homurdandı. Hazır başıma bir felâket gelmiş; bunu bahane edip, kırmızı gül masrafından kurtulurum.

Madam Alvarez ellerini birleştirdi.

— Yo! Gaston, böyle hain olmayın! Sizsiz defile cenaze alayına döner!

— Adam sen de, neye dönerse dönsün.

— İşlemeli bayrağı Valerie Cheniaguine gibilere mi bırakacaksınız? Yo! Gaston, buna kimse tahammül edemez!

— Öyle bir eder ki. Hem Valerie'nin imkânları var.

— İmkânları değil, kurnazlığı var! Geçen seneki on bin buketi nereden almış biliyor musunuz? Hal'den! Evet, Üret, Evet, Helden! Kadın işini biliyor. Üç kişi

tutmuş, iki gün, iki gecede buketleri kazıklatmış. Arabada, eğerler, kamçı ve dört tekerlekten başka Lachaille'un imzasını taşıyan tek şey yokmuş.

Lachaille'in keyfi yerine gelmişti:

— Bu güzel bir usul, dedi. A! Bitirmiğim reglisleri!

Koridorda asker gibi yürüyen Gilberte'in sert ayak sesleri duyuldu.

— Nereden çıktın sen? diye Madam Alvarez atıldı. Ne oldu?

— Hiiiç... Alicia hala keyifsizdi. Tonton'un patpatıyla bir fiyaka yaptım bir fiyaka yaptım ki, sorma!

Ağzı yayılıverdi, dişleri ışıldadı:

— Size bir şey söyleyeyim mi, Tonton? Arabaya şöyle bir kuruldum, lüks'e kanıksamış gibi de bir surat takındım. Eh, keyif bu kadar olur!

Şapkasını havaya fırlattı, saçları yanaklarına ve şakaklarına döküldü. Yüksekçe bir tabureye çıktı. dizlerini de çenesine kadar kaldırdı.

— Ee, Tonton? Sıkıntılı bir haliniz var. İskambil oynıyalım mı? Bugün pazar, annem gece yarısında önce gelmez. Kim bitirmiş reglislerimi? Bak, Tonton, külâhları değişeceğiz! Yeni bir kutu getirirsiniz artık!

— Gilberte, kendine gel! diye Madam Alvarez homurdandı. İndir bacaklarını. Gaston'un işi gücü kalmamış, senin şekerlerinle mi uğraşacak ?Eteğini düzelt. Gaston, isterseniz şunu odasına yollıyayım?

Lachaille, gözleri Gilberte'in karıştırdığı eski

kâğıtlarda, biraz ağlamak, içini dökmek, yıpranmış koltukta kestirmek ve iskambil oynamak için can atıyordu.

— Rahat bırakın şu kızcağızı, canım. Burada kendime geliyorum, başımı dinliyorum. Gigi on kilo kesme şekerine.

— İstemem kesme şeker, hiç sevmem Bonbon'una oynyalım.

— Ha o, ha o. Üstelik kesme şeker bonbon'dan daha sıhhi.

Gilberte'in çocuksu kalın dudakları sarktı :

— İpek çorap kaşıntı yapıyor. Siz bana...

Yüzünü tavana doğru kaldırdı, boynunu büktü, buklelerini bir yanağından bir yanağına aktardı:

— Siz bana Nil yeşili bir Persephone korse alın, jartiyerleri rokoko güllerle işlenmiş olsun... Hayır, bir nota çantası daha iyi.

— Musikiye mi başladın?

— Hayır ama, arkadaşlarımla hepsi okul defterini nota çantasında taşıyorlar. Gören, konservatuar öğrencisi, diyor.

— Gilberte, ileri gidiyorsun, diye Madam Alvarez çıkıştı.

— Çantaya da peki, reglis şekerine de. Şimdi kes bakalım, Gigi.

Bir saniye sonra, şekerçi Lachaille'in oğlu hareketle iskambil oynamaya koyulmuştu. Cakalı burnu, kara gözleri hasmını hiç de ürkütmüyordu; Gilberte, dirsekleri masaya dayalı, omuzları kulakları hizasında, gözlerinin maviliğinde ve yanaklarının a-

linda alışılmadık bir canlılık, sarhoş bir iç oğlanından farksızdı. İkisi de hırsla oynuyor, alçak sesle birbirlerine boğuk boğuk küfrediyorlardı, «Örümcek suratlı, ham armut» diyordu. Lachaille. Kız «Karga burun» diye cevabı yapıştırıyordu. Mart akşamı, yavaş yavaş dar sokağa iniyordu.

Madam Alvarez:

— Saat yedi buçuk, dedi. Sizi kaçırmak için söylemiyorum. Gaston, müsaade ederseniz gidip yemeğe bir bakayım?

— Yedi buçuk mu? Eyvah! Bizim Barthou, Feydeau ile Dion'u alıp Larue'ye gitmiştir bile! Bu el son, Gigi.

— Niye bizim Barthou diyorsunuz? Birkaç tane mi var? diye Gilberte sordu.

— İki tane. Biri yakışıklı, öteki değil. Yakışıklı olmıyanı meşhur.

— Buna haksızlık derler. Feydeau kim?

Lachaille, hayret içinde kâğıtları bıraktı:

— Bu kadarı olmaz!... Feydeau'yu tanımıyor! Sen hiç tiyatroya gitmez misin?

— Hemen hemen hiç gitmem Tonton.

— Sevmez misin tiyatroyu?

— Pek az... Hem büyük annemle Alicia halam, ciddi hayat meselelerinden uzaklaştırır insanı diyorlar tiyatro için. Sakın size bundan bahsettiğimi büyük anneme söylemeyin.

Saçlarını kulaklarına bastırdı, sonra «Öf! Sıcaktan patlatacak bu saçlar beni!» diyerek tekrar bıraktı.

— Peki, neymiş bu ciddi hayat meseleleri?

— Vallahi ezberimde yok, Tonton Gaston. Hem büyük annem başka türlü söylüyor, halam başka türlü. Büyük anneme göre Roman okumak yasak, insanı sıkıntılı eder. Pudra sürmek yasak, teni bozar. Korse giymek yasak, beli kalınlaştırır; mağaza vitrinlerini tek başına seyretmek yasak... Sınıf arkadaşlarının aileleriyle görüşmek yasak, bilhassa çıkış saatinde babaları kapıya gelenlerle...»

Koşup nefes nefese kalmış çocuklar gibi, her kelimededen sonra duraklıyarak hızlı hızlı konuşuyordu.

— Alicia hala da kendine göre bir terane tutturmuş! Çocuk korsası takmamalıymışım, nasıl dans edilir, nasıl oturup kalkılır, onları öğrenmeliymişim; sonra olup bitenlerle ilgilenmem, kerattan anlamam, aktrislerin şatafatına pek kulak asmamam lâzımmış. Alicia halamın dediğine göre, sahnedeki bütün o elbiseler tartıya vurulursa, hemen hemen hiçbirinin değeri olmadığı anlaşılmış...» Sizin anlıyacağınız, başım şişti.

Larue'da ne yiyeceksiniz bu akşam, Tonton?

— Bilmem! Herhalde yine midyeli dil balığı. Tabii mantarlı kuzu filetosu da vardır... Elini çabuk tut, Gigi. Beş kartım kaldı.

— Hapı yuttunuz. Elim zehir gibi. Bizde dünden kalma kuru fasulya var. Ben severim.

Odaya giren Madam Alvarez, tevazuyla :

— Domuz etiyle yapılmış, dedi. Bu hafta kaz ateş pahası.

— Bon - Abriden yollarım size bir tane, dedi Gaston.

— Çok teşekkür ederim, Gaston. Gigi, Mösyö Lachaille'ın pardösüsünü tut. Bastonuyla şapkasını getir.

Lachaille, fasulya kokusunu içine çekerek isteksiz isteksiz ayrılınca, Madam Alvarez torununa döndü:

— Söyler misin bana Gilberte, niçin Alicia halanda kalmadın? Gastonun önünde sormadım, yabancılar varken aile meselelerinden bahsetmek ayıptır. Aklında olsun.

— Sebebi basit, büyük anne. Alicia halanın başında, ağrısı olduğu zaman koyduğu o küçük dante-lâsı vardı. «İyi değilim» dedi. Ben de «Öyleyse yormıyayım seni, eve dönerim.» dedim. Otur: beş dakika dinlen! dedi. «Yorulmadım, dedim orabayla geldim» dedim. «arabayla mı!» dedi ellerini böyle havaya kaldırdı. Evet, dedim, Tonton bizdeydi, dört kişilik Dion Bouton'uyla geldim. Liane ile bozuşmuş, haberin var mı?» Çok kızdı bana «karşındakini bunak mı sanıyorsun?» dedi. «Dünya ölçüsündeki meseleleri bilmiyecek kadar budala değilim. O at gibi karıyla bozuştugumu tabii duydun, Haydi kızım, haydi, benim gibi hastalıklı bir ihtiyarla canın sıkılır senin. kalk evine git.» Arabaya bindiğim vakit pencereden bana el salladı.

Madam Alvarez dudaklarını ısırıyordu:

— Hastalıklı ihtiyarmıs! Ayol, o hayatında nezle bile olmamıştır! Ne yalancı şey! Nasıl da...

— Büyük anne, reglis şekeriyle nota çantasını unutmaz, değil mi?

Madam Alvarez, «Ya sabır!» der gibi bakışlarını tavana dikti.

— İnşallah unutmaz, yavrum.

— Ama oyunda kaybetti, borçlu sayılır, değil mi?

— Evet, evet, borçlu sayılır. Buna rağmen, beiki gene de getirir. Önlüğünü tak da sofrayı kur. Şu iskambili de kaldır.

— Pek büyük anne... Büyük anne, madam Liana hakkında ne söyledi sana? Gerdanlığı alıp Sandomir ile tüydüğü doğru mu?

— Bir daha o «tüydü» kelimesini ağzından duymıyacağım. Saçların gene çorbaya girecek, yaklaş da kurdelânı düzelteyim. Hem, terbiyeden bihaber insanların hareketleri seni ilgilendirmez. Gaston'un hususi hayatına ait meseleler, bunlar.

— Hususi hayatına ait olsa, herkesin ağzında olur muydu, büyük anne? Gil Blas'da bile var.

— Uzatma! Madam Liane d'Exelmons mânasız, saçma bir harekette bulunmuş, o kadar. Annene ayırdığım jambon tabakta, serin bir yere koy.

Annesi — Opera Comique afişlerinde Andrée Alvar, küçük harflerle — döndüğü zaman Gilberte uyuyordu. Pasyans açan Madam Alvarez, alışkanlığın tesiriyle, kızına yorulup yorulmadığını sordu. Andrée de ailede hüküm süren nezaket kaidelerine uymak için kendi yüzünden uykusuz kalmasının doğru

olmadığını söyledi. Madam Alvarez de buna malûm cevabı verdi:;

— Sen dönmeden rahat uyuyamam. Tabakta jambon var, sahanda da sıcak fasulya. Erik hoşafını unutma. Bira pencerede.

Küçük yattı mı?

— Tabîî

Andrée Alvar iştahım yok diye karnını tıka basa doldurdu. Allık sayesinde hâlâ çok güzel göiünüyordu; fakat makyajını temizleyince, dudaklarının cansızlığı ve gözpınarlarının kırmızılığı meydana çıkıyordu. Bu yüzden olacak, Alicia hala Andrée'nin sahnedeki başarısını hususi hayatında devam ettiremediğini söylerdi.

—İyi okudun mu, kızım?

Andrée omuzlarını silkti:

— Evet, iyi okudum. Ama neye yarar? Varsa, yoksa Tiphaine; anlarsın tabîî: Tuh!... Böyle bir hayata nasıl katlanıyorum, bilmem ki...

— Madam Alvarez bilgiç bir edâyla:

—Sen istedin, dedi. Fakat yanında candan biri olsa, daha kolaylıkla katlanabilirsin. Sinirlerini bozan da, her şeyi sana karanlık gösteren de yalnızlığın, hayat değil bu seninki.

—Aman anne, tekrar başlamıyalım, zaten yorunum... Yeni ne var, ne yok?

— Hiç. Kimi görsem, Gaston ile Liane'den bahsediyor.

— Hem de nasıl! Şu bizim köhne Opera - Comi-

que'de bile başka lâf duymuyorum. Madam Alvarez büyük bir ciddiyetle başını salladı:

— Bu dünya ölçüsünde bir hâdisedir.

— Yenisinin kim olacağı belli mi?

— Dur bakalım, daha dün bir, bugün iki. Bekle biraz kendine gelsin. İnanır mısın? Saat sekize çeyrek kala, burada senin oturduğun koltuktaydı; Gigi ile iskambil oynadılar. Çiçek bayramına gitmiyeceğini söylüyor.

— Deme?

— Gitmezse, herkesin nazarı dikkatini çekecek. Karar vermeden önce iyice düşünüp taşınmasını söyledim.

— Tiyatroda, bir müzikol artistinden bahsediyorlar. Olympia'da çalışan Cobra, Anlattıklarına göre, ufacık bir sepetin içinde sahneye getiriliyor, sonra bir yılan gibi kıvrıla kıvrıla sepetten çıkıyormuş.

Madam Alvarez kalın alt dudağını küçümser bir ifadeyle ileri uzattı :

— Gaston Lachaille, müzikol artistlerine bakacak kadar düşmedi. Doğrusu ya, bugüne kadar, metreslerinin hepsi de şöhret sahibi kadınlardı. Zaten, onun mevkiinde bir bekâra yakışan da budur.

Andrée:

— Şöhret sahibi kaltaklar, diye mırıldandı.

— Ağzından çıkan kulağın duysun, kızım. Hâdiselere ve insanlara hakikî adlarını vermek, bugüne kadar kimsenin başını göğe erdirmemiştir.

Gastonun metreslerinde kendilerine göre bir asalet vardır. Evlenip evlenmiyeceğini Allah bilir ya, iyi bir evlilik yapıncaya kadar Gaston için en doğru hareket, bu gibi kadınlarla gönül eğlendirmektir. Merak etme, yeni bir şey olursa, herkesten önce biz haber alırız. Gaston'un bana itimadı büyüktür! Hele bir papatya isteyişi var, görülecek şey... Çocuk, tam bir çocuk. Zaten, otuz üçünde ya var, ya yok. Üstelik de, koskoca bir servetin mesuliyetini omuzlarında taşıyor!

Andrée pembe göz kapaklarını istihzayla kırıştırdı.

— Haydi anne, oldu olacak, bari acıyıver. Çok şükür, kimsenin malında gözümüz yok ama, bu eve kaç zamandır girip çıktığı halde, göstere göstere bir itimadını gösterdi, o kadar.

— Ne mecburiyeti var? Hem reçel için şeker dedik, aldık, tavuk istedik, çiftliğinden getirtti. Küçüğe yaptıkları da caba.

— Eh! Kanaatkârmışın doğrusu.

Madam Alvarez, alımlı başını havaya kaldırdı:

— Tabîî kanaatkârım. Hem, kanaatkâr olmasam da, elimden ne gelir.

— Yani, anlaşılan, bize göre, bu Gaston Lachaille ha zengin olmuş, ha fakir olmuş. İkisi de aynı kapıya çıkıyor.

Sıkıntıda olsak, yardımımıza koşar mı acaba?

— Eminim. dedi.

Madam Alvarez elini kalbine götürdü.

Biraz düşününce...

— Ama ondan yardım istememeği tercih ederim, diye ilâve etti.

Andrée, gazeteyi aldı, terkedilen kadının fotoğrafını süzdü :

— Doğrusunu istersen, pek öyle bir fevkalâdeliği yok.

— Nasıl yok? Fevkalâdeliği olmasa bu kadar şöhreti olur muydu? Şöhret ve başarı, bunlar tesadüf işi değildir. Birtakım beyinsizler vardır, şöyle düşünürler: «Sen bana yedi sıra inci getir, bak o zaman Madam de Pougy'den farkım kalıyor mu! Ben de onun gibi gönül eğlendirmeği bilirim.» Sen de böyle düşünürsün, ama, bence haksızsın. Cezvede biraz papatya suyu kalmış, al da gözlerini yıka.

— Teşekkür ederim, anne. Küçük Alicia halaya gitti mi?

— Hem de Gaston'un otomobiliyle. Düşün, saatte altmış kilometre yapıyor! Keyfinden uçacaktı nerdeyse.

— Evlât kuzusu, bakalım o ne yapacak hayatta. Belki de sonunda manken veya tezgâhtar olur. Yaşına göre biraz fazla çocuk. Ben onun yaşındayken...

Madam Alvarez, kızına sert sert baktı:

— Eski defterleri karıştırmasan, daha iyi edersin. Yanılmıyorsam, sen onun yaşındayken, Mösyö Mennesson gibi bir nimeti tepip, beş para etmez bir solfej hocasıyla kaçmıştın... Halbuki, adamcağız sesi prensesler gibi er üstünde tutuyordu...

Andrée Alvar, annesinin briyantınli saç örgülerini öptü :

— Benim şeker anneciğim, kızını o kadar kötüleme, uykusuzluktan ölüyorum. Gecen hayırlı olsun, anne. Yarın bire çeyrek kala provam var. Boş bir zaman bulur, sütçüde karnımı doyururum, sen merak etme.

Çenesini koparırcasına esniyerek, kızının yat-tığı karanlık odadan geçti. Yarı aydınlıkta, Gil-berte'in kabarık saçları, ve geceliğinin işlemeli kolu yarım yamalak seçilebiliyordu. Daracık ban-yoya girdi, geç vakte rağmen, su dolu çaydanlığı ateşe koydu. Madam Alvarez, çocuklarına, sayısız erdemlerden başka, bir takım iyi âdetler ve şuna benzer vecizeler öğretmişti: «Yolculuk veya başka bir sebepten ötürü mecbur kalırsan, yüzünü yıka-mağı ertesi sabaha da bırakabilirsin. Halbuki be-linden aşağısını temiz tutmayan kadın, haysiyetini beş paralık etmiş sayılır.»

Madam Alvarez herkesten geç yatar, herkes-ten önce kalkar, sabah kahvesine hizmetçinin el sürmesine müsaade etmezdi. Salon yemek odası-naki açılır kapanır divanda uyur, saat yedi buçuğu çalar çalmaz, birbiri peşi sıra gazeteciye, sütçüye ve hizmetçiye kapıyı açardı. Sekizde bigudilerini çıkarır, örgülerini düzeltirdi. Saat dokuza çeyrek kala, Gilberte, saçlar taranmış, üstbaş tertemiz, okula giderdi. On dedi mi, Madam Alvarez öğle yemeğini düşünmeğe başlar, yani, sırtına gamsele-sini, koluna da sepetini alıp alışverişe çıkardı.

Her gün olduğu gibi, o gün de, torununun okula geç kalmaması için saate baktı, kaynar kahveyle sütü masaya koydu ve sabah gazetesini açtı. Biraz sonra, Gilberte teninde bir tazelik ve etrafa lâvanta kokuları saçarak, odaya girdi. Biraz mahmurluğu vardı ama, Madam Alvarez'in çılgınlığını duyunca hemen kendine geldi.

— Gigi, çabuk annemi çağır! Liane d'Exelmans intihar etmiş!

Kızcağız uzun bir «Aaaa!..» çekti, sonra :

— Ölmüş mü? diye sordu.

— Ne münasebet! İşini bilir o!

— Nasıl intihar etmiş büyük anne? Tabancayla mı?

Madam Alvarez torununa acıyarak baktı :

— Ne tabancası? Her zamanki gibi lodanum: «Hastanın başından ayrılmayan doktor Moreze ve doktor Pelledoux, ümitsiz güzelin durumunu şimdilik tehlikeli görmüyorlar..» Bana kalırsa, Madam Exelmans, bu mânasız şakayı tekrarlıya tekrarlıya, sonunda midelerini iyice bozacak.

— Geçen sefer, şey için intihar etmişti, prens Georgevitch için, değil mi büyük anne?

— Budala mısın, nesin sen? Kont Berthou de Sauveterre içindi.

— A! Sahi bak.. Peki n'apacak şimdi Tonton?

Madam Alvarez'in iri gözleri hayale daldı :

— Allah bilir, yavrum. Önce hiçbir gazeteciyle görüşmek istemiyecektir ama, nasıl olsa öğre-
tiriz. İlk başlarda gazetecilere yuz vermemeli.

Sonraları, bütün gazetelerde birinci sayfaya geçersin. Kapıcıya söyle, akşam gazetelerini alsın bize. İyi yedin mi sen? Bir fincan süt daha iç, o iki dilimi de bitir. Çıkarken, eldivenlerini unutma. Sağda solda oyalanma, doğru okula git. Ben de annemi uyandırayım... Andrée, uyuyor musun? Kalktın demek? Haberim var sana, Liane intihar etmiş...

— Gene mi, diye Andrée homurdandı. Bu kadın da bir şeyi tutturdu mu, tutturuyor.

— Andrée, bak hâlâ bigudilerini çıkarmamışsın!

— Çıkartayım da, provada saçlarım dümdüz olsun, değil mi?

Madam Alvarez, kızını, ucu kıvarak bigudilerinden ayağındaki keçe terliklere kadar süzdü :

— Tek başına yaşadığın belli. İnsan, hayatına bir erkek girdi mi, bornoz ve keçe terliklere veda eder. Bu intihar hâdisesi ortalığı altüst edecek ! Ölmemiş, tabii.

Andrée'nin soluk dudaklarında, küfür gibi bir gülümseme belirdi :

— Bu lodanum şırıngaları da kabak tadı vermeğe başladı artık!

— Haklısın. Onun için, burada mühim olan Lachaille'ın durumu. Düşün, ilk defa geliyor başına. Bundan önce, dur bakayım... Gentiane bazı evrakını çalmıştı, sonra o yabancı kadın geldi, hani şu zorla evlenmek isteyen, fakat, onun uğrunda ilk intihar eden Liane. Böyle bir durum

karşısında, onun gibi mümtaz bir şahsiyet çok tedbirli davranmalı!

— O mu? Kurumundan geçilmez artık.

— Hakkı. Yakında muazzam hâdiselere şahit olacağız. Merak ediyorum Alicia ne diyecek bütün bunlara...

— Gene saçmalıyacak, tabî.

— Alicia melek değildir ama, çok uzağı gördüğünü de kabul etmek lâzım. Hem de, odasından dışarı adım atmaz!

— Atmasına lüzum yok, telefonu var. Biz ne zaman telefon alacağız, anne?

Madam Alvarez düşünceli düşünceli :

— Bir masraf kapısı daha açılacak, dedi. Zaten iki ucunu bir araya zor getiriyoruz... Telefon büyük iş çeviren erkeklere, bir de gizli işler çeviren kadınlara lâzımdır. Beninkisi de boş lâf ya, meselâ sen yaşayışını değiştirsen, Gigi de hayata atılsa, o zaman hepinizden önce ben ısrar ederim telefon alalım diye. Maatteessüf henüz ortada böyle birşey yok!

Derin, derin iç çekti, kauçuk eldivenlerini giydi ve şikâyet etmeden mutfığa doğru yürüdü. Bu gösterişsiz apartıman, onun sayesinde, harap olmaktan kurtuluyordu. Düşkün kadınlara vergi bir takım saygı değer alışkanlıklara bugüne kadar bağlı kalmış ve bunları kızına ve kızının kızına aşılarmıştı. Çarşaf lar en geç on günde bir değişir, ve ortalıkçı -çamaşırcı- ütücü kadın, her gittiği yerde, madam Alvarez'in evinde gecelikler don-

ların ve peçetelerin kirlenmeğe vakit bulamadıklarını bağıra bağıra anlatırdı. «Gigi! pabuçlarını çıkar!» dendi mi, Gilberte pabuç ve çoraplarını çıkarıp tertemiz ayaklarını, kesilmiş tırnaklarını göstermeğe, ve en ufak bir nasır başlangıcını işaret etmeğe mecburdu.

Madam d'Exelmans'ın intiharını takip eden hafta içinde, Gaston Lachaille'in hareketlerinde bir düzensizlik, bir nevi şaşkınlık görülüyordu. Önce, evinde büyük bir ziyafet verdi. Millî Musiki Akademisi yıldızlarını sabaha kadar dansettirdi; sonra bir supe için Pré Catalan lokantasını, her zamankinden onbeş gün önce açtırdı. Footit ile Chocolat sahneye çıktılar. Rita del Erido, ayağında saçaklı bir külot - eteklik, kara saçlarının üzerinde beyaz bir şapka, ve her yanını köpük gibi saran beyaz deve kuşu tüyleriyle atını masaların arasında koşturdu. O kadar kuşursuz bir güzelliği vardı ki, bütün Paris Gaston Lachaille'in genç kadını şeker tahtına oturtacağını, daha doğrusu bindireceğini sanmıştı. Fakat, yirmi dört saat geçmeden, Paris yanıldığını anladı. Gil Blas tahminlerindeki uygunsuzluk yüzünden az kalsın Gaston Lachaille'in para yardımından olacaktı. Geçimini dedikoduya borçlu haftalık «Aşık Paris» gazetesi de, yanlış bir tahminde bulunmuş ve şöyle bir başlık atmıştı: «Genç ve zengin bir Amerikan güzeli, Fransız şekerinden hoşlandığını gizlemiyor.»

Bu arada, Madam Alvarez, gazeteleri okurken, iri göğüsleri sarsıla sarsıla gülmekten kendini

alamıyordu. Nasıl gülmesin? Gaston Lachaille, o-
 gün içinde iki defa eve gelmek fırsatını bulmuş,
 papatyasını içmiş, ve eski koltuğa gömülerek, yan-
 lızlığın ve büyük tüccar olmanın verdiği bıkkınlığı
 unutmaya çalışmıştı. Hattâ, Gigi'ye, Rus derisin-
 den, kırmızı fermuarlı gülünç bir nota çantası ve
 yirmi kutu reglis de getirdi. Madam Alvarez'in pa-
 yına bir kazciğeriyle altı şişe şampanya düşmüş-
 tü; Gaston Lachaille yemeğe kalarak bu ikrama
 ortak çıktı. Şampanyayı biraz fazla kaçıran Gigi
 sofrada okul dedikodularını anlattı ve iskambilde
 Gaston'un altın kalemini kazandı. Genç adam
 kaybedince hiç sinirlenmemiş, canlanmış, Madam
 Alvarez'e gülerek küçüğü göstermiş ve «İşte en
 iyi arkadaşım!» demişti. Madam Alvarez bütün
 dikkatiyle onları gözetliyor, Gilberte'in al al ol-
 muş yanaklarına, kar gibi dişlerine, bir de «Na-
 muzsuz rezil, dördüncü papazı kolunda saklıyor-
 dun!» diyerek kızın saçlarına yapışan Lachaille'e
 bakıyordu.

Tam o sırada Andrée Opera-Comique'ten dön-
 dü, Lachaille'in kollarında çırpınan Gigi'nin da-
 ğınık saçlarına ve gülmekten yaşlanan arduaz ma-
 visi gözlerine baktı... Söyliyecek birşey bulamadı,
 bir kadeh şampanya içti, arkasından bir kadeh,
 bir kadeh daha. Üçüncü kadehte, Lakmé opera-
 sından bir arya söyliyeceğim, diye tutturunca, an-
 nesi koluna girip onu yatağına götürdü.

Ertesi gün, o gece olanlardan kimse bahset-
 medi. Yalnız Gilberte'yi bir https://kutuphaney.org

da, umursamaz görünmeğe çalışarak «Gigi, biraz ciddî ol!» diyorlardı.

kadar gülmemiştim» diye haykırıyordu. Fakat, taşkınlığı garip bir sessizlikle karşılanıyor, yahut

Gaston Lachaille'den onbeş gün kadar hiçbir haber alınamadı. Alvarez ailesi durumu gazete-lerde takip ediyorlardı.

— Okudun mu, Andrée? Mösyö Gaston Lachaille'in Monte - Carlo'ya gittiğini yazıyorlar. «Bu gidiş, açıklamak istemediğimiz birtakım hissî sebeplere bağlıdır...» Allah akıl versin-

— Büyük anne, dans dersinde Lydia Poret ne dedi, biliyor musun? Liane da Tonton'la aynı trene binmiş! Sen ne dersin, büyük anne? Doğru mudur, acaba?

Madam Alvarez omuzlarını silkti:

— Doğru olsa bile, Poret'ler nerden bilecek? Şimdi de Mösyö Lachaille ile mi görüşmeğe başladılar?

— Hayır ama, halası Comedie - Française'de çalışıyor, Lydia onun locasında duymuş bu haberi.

Madam Alvarez kızına baktı, sonra :

— Locasında ha! dedi. Daha neler!

Kızı da bu yorucu meslekten olduğu halde, Madam Alvarez sahne artistliğini hoş görmezdi. Madam d'Alençon terbiyeli tavşan oynatmağa kalkıştığı zaman; sahnede bir genç kız gibi kızarıp bozaran Madam de Pougy, payetli siyah tül-
lere bürütüp Colombine rolüne çıktığı zaman, Ma-

dam Alvarez: «Nasıl? Bu kadar mı düştüler» diyerek her ikisini de ayıplamıştı.

— Büyük anne, prens Radziwill'i tanır mısın?

— Nen var senin bugün yavrum? Hep telâş içindeşin? Hem hangi prens Radziwill'den bahsediyorsun?

— Bilmem. Evleniyormuş. Hediye listesinde: «... malaşitten büro eşyası» diyor. Malaşit nedir?

— Aman, can sıkıyorsun! Evleniyorsa lâfını etmeğe değmez.

— Peki Tonton Gaston evlenirse, onun da mı lâfı edilmeyecek?

— Belli olmaz. Bak meselâ, prens Cheniaguine Valentine d'Aigreville ile evlendiği zaman, tamam demiştik, adam artık bu kadından ve bu hayattan vazgeçemiyor; alışmış bir kere: kavga edecek, tabaklar duvarlarda parçalanacak, sonra Madeleine meydanındaki Durand'ın lokantasında, herkesin gözü önünde barışılacak. Demek kadın kendini satmağı bilmiş. Fakat, zavallı Gigiciğim, senin pek aklın ermez böyle şeylere...

— Sence, evlenmek için mi gitti Liane ile beraber?

Madam Alvarez alnını pencere camına dayadı, sokağı biri sıcak, biri serin iki kısma bölen ilkbahar güneşine uzun, uzun baktı, sonra :

— Hayır, dedi. Ya da ben bu işlerden hiç anlamıyorum. Alicia ile konuşmam lâzım. Gigi, beraber çıkalım: ben orada kalırım, sen de rıhtım boyundan dönersin. Hem biraz hava da almış o-

lursun. Malûm ya, şimdi açık hava diye birşey tutturmuşlar.

Ben hayatımda topu, topu iki kere açık havaya çıktım: bir Cabourg'da, bir de Monte-Carlo'da. Maşallah, hiçbir şeycikler de olmadım.

O gün, Madam Alvarez o kadar geç döndü ki, ılık çorba, soğuk et ve Alicia halanın yolladığı pastayla karınlarını doyurmağa mecbur kaldılar. Gilberte'in ikide bir tekrarladığı «neler anlatıyor?» sorusuna, Madam Alvarez, buz tutmuş tereyağı gibi bir suratla kesik kesik cevaplar verdi :

— Keklik nasıl yenir, onu öğretecekmiş sana. Gilberte :

— Yaşadık! diye haykırdı. Söz vermişti, yazlık bir elbise yaptıracaktı bana, hiç bahsetti mi?

— Bakalım, dedi. Hoşlanacağın bir şey yapacakmış.

Gilberte, üzüntülü bir sesle :

— Ye! diye mırıldandı.

— Perşembeye seni yemeğe bekliyor. Tam on ikide orada olacaksın.

— Sen de geleceksin değil mi büyük anne?

Madam Alvarez, yanında oturan bu uzun boylu çocuğa baktı: Akşam maviliğinde gözler, çıkık ve pembe elmacık kemikleri, yer yer çatlamış taze dudakları ısırın kalın dişler, vahşi bir gürbüzlüğe sahip buğday rengi saçları. Nihayet :

— Hayır, dedi. Yalnız gideceksin.

Gilberte ayağa kalktı, onun boynuna sarıldı.

— Ne tuhaf söyledin bunu!... Büyük anne, yoksa beni başından savıp Alicia halanın yanına mı vereceksin? Ben senin yancağızından ayrılmam, büyük anne!

Madam Alvarez bir iki kere yutkundu, öksürdü, gülümsedi :

— Yarabbim, ne garip çocuk bu kız! Yancağızından ayrılmazmış! Ah, Gigiciğim, doğrusu, pek ayrılacağı da benzemezsin ya!

Alicia halanın kapısını çalmak için, dışarıya sarkan inci süslü bir şeridi çekmek lâzımdı; şeridin zeminine yeşil asma yaprakları ve mor üzümler işlenmişti. İnsanda ıslak tesirini bırakan cilâlı kapı, bir karamelâ gibi parlardı. Bir «erkek hizmetçi» kapıyı açar, Gilberte ince bir zevkle döşenmiş bir eve girdiğini anlardı. Hele, yerdeki Acem halılarına bayılıyordu.

XV. Louis ülsûbundaki salon takımına Madam Alvarez «can sıkıcı» damgasını vuralı beri, o da, bir papağan gibi aynı hükmü tekrarlar, «Alicia halanın salonu çok güzel ama; pek can sıkıcı derdi. Buna karşılık, Directoire devrinden kalma yemek odasına hayrandı; bu takım, açık renk limon ağacından yapılmıştı; tahtası balmumu gibi şeffaf; üzerinde, süs adına, ince damarlardan baş-

ka birşey görölmezdi. Gilberte, bu takıma bakar sonra o saf haliyle: «Büyüyünce ben de böyle bir tane alacağım» derdi.

Bu söz üzerine, Alicia halanın ince dudaklarında, küçücük dişlerini değerlendiren bir gülümseme belirir. «Evet, Faubourg Antoine'dan alırsın!» diyerek ona takılırdı. Yaşı yetmişi bulmuştu; kendine göre zevkleri vardı: Kırmızı Çin vazolarıyla süslü gümüş rengindeki yatak odası, bir kışlık bahçe gibi sıcaktı. Sağlam bir bünyesi olduğu halde, hastalıklı görünmekten hoşlanıyordu. Gençliğine şahit olan erkekler, Alicia de Saint - Effam'ı anlatmağa kalkıştıkları zaman «Ah! Azizim!..» der, «tasavvur edemezsin!..» der kalırlardı.

Yakından tanıyanların gösterdikleri fotoğrafları gençlerin pek de hoşuna gitmiyordu: «Sahi, gerçekten güzel miydi? resminden hiç de belli değil...» diyorlardı. Eski âşıkları ise, bir portresini ele geçirdikleri zaman, kuğu boynu gibi kıvrılan bileğine, küçücük kulaklarına, kalb şeklinde boyanmış dudaklarıyla ayırık göz kapaklarının bir kat daha güzelleştirdiği profiline baka baka doyamazlar, binbir hayale dalarlardı..

Gilberte bu güzel ihtiyarı öptü; beyaz saçlarında siyah Şantiyi'den bir dantela, üzerinde de şanjanlı taftadan bir ev entarisi vardı.

— Başın ağrıyor mu, Alicia hala?

— Daha bilmiyorum. Yemeğe bağlı. Çabuk ol, yumurta hazır. Çıkar mantoğu. Nereden buldun bu elbiseyi?

— Annemindi, bozup bana yaptılar. Bu sefer yumurtalar güç mü?

— Hiç değil. Suda pişirilmiş. Keklik de güç değildir, göreceksin. Sonra çikolatalı krema var sana. Bana da var ya!

Sesinde bir tazelik, yüzünde allığın gizliyemediği belirsiz kırışıklar, başında da dantelası, Alicia hala tiyatro markizlerine benzemeğe çalışıyordu. Gilberte, halasına kayıtsız, şartsız hayrandı. Otururken, etekliğinin arkasını düzeltti, dizlerini bilreştirdi, kürek kemiklerini çıkarmamağa dikkat ederek dirseklerini beline yapıştırdı ve bir genç kıza benzedi. Dersini iyi bellemişti. Ekmeği yavaşça koparıyor, dudaklarını aralamadan çiğniyor, eti keserken işaret parmağını bıçağın sırtına dayamamağa dikkat ediyordu. Saçları ensesi hizasında bir kordelayla tutturulmuştu. Kulaklarının arkası ve oldukça adaleli boynu görünüyordu.

Alicia hâlâ, o güzel mavi-siyah gözleriyle yegenini gözetliyor, hiçbir kusur bulamıyordu. Birden :

— Kaç yaşındasın? diye sordu.

— Geçen gün de sormuştun, hala. On altıyı doldurmama iki ay var. Hala, bu Tonton Gaston hâdisesi hakkında sen ne düşünüyorsun?

— Niçin sordun? Alâkadar mı ediyor seni?

— Tabii ediyor, hala. Üzülüyorum. Tonton gene bir kadınla yaşamağa başlarsa, artık bir zaman eve uğramaz; ne gelip papatya içer, ne de iskambil oynar. Yazık olacak.

— Evet, bu da bir görüş...

Alicia hala, gözlerini kısarak, yeğenine alıcı gözle bakıyordu.

— Derslerine çalışıyor musun? Kız arkadaşların kim? Keklikleri şöyle sert bir bıçak darbesiyle ikiye böl, fakat sakın bıçak tabağa çarpmasın. Her parçayı ayrı ayrı eline al, öyle ye. Kemikler sayılmaz, tabîî. Sualime cevap verirken yemeğe devam et, ama ağzın dolu olmasın. Bir yolunu bul. Ben yapıyorsam sen de yapabilirsin. Kız arkadaşların kim?

— Yok, hala. Büyük annem, sınıf arkadaşlarımın bile evlerine gitmeme müsaade etmiyor.

— Hakkı var. Dışarıda peşine takılan kimse yok mu? Göyle çantalı mantalı bir daire kâtibi? Mektepli? Yahut da olgun bir adam? Bak, yalan söylersen sonra karışmam ha!

Gilberte, kendisini haşın bir sesle sorguya çeken ihtiyar müstebitten gözlerini ayıramıyordu.

— Yok, halacığım, kimse yok. Hakkımda kötü birşey mi söylediler sana? Hep yalnız dolaşıyorum. Şey... ne diye büyük annem kimseyle görüştürmüyor beni?

— Kırk yılda bir akıllıca bir iş yapmış. Kim çağırır seni? Alelâde, yani faydasız kimseler.

— Biz alelâde değil miyiz, hala?

— Hayır.

— Bizden neleri eksik alelâde insanların?

— Bir kere kafaları zayıftır, sefahate düşkün

olurlar. Sonra, evlidir onlar. Hem sen anlayamazsın böyle şeyleri.

— Anlıyorum, hala, meselâ bizde evlenmek diye birşey yoktur.

— Bize evlilik yasak değil. Yalnız, «Önceden» evleneceğimize, «nihayet» evlendiğimiz olur.

— Peki, kendi yaşındaki kızlarla görüşmeme engel mi bu?

— Evet. Evde sıkılıyor musun? Sıkıl biraz.. İyi gelir sana. Sıkıntı insanı karar almağa zorlar. Ne o? Ağlıyor musun? Küçük budala seni, sen hep çocuk kalacaksın anlaşılan. Bir keklik daha al.

Alicia hala, yüzüklerle kaplı üç parmağı ile kadehini tutup havaya kaldırdı :

— Şerefimize, Gigi! Kahve gelince sana bir Hidiv vereceğim. Ama şartım var: cigaranın ucunu ıslatmayacaksın, dudağına yapışan tütünleri de sağa sola tükürmiyeceksin. Seni Bechoff-David'in bir kalfasına yollıyacağım; eski arkadaşımıdır, muvaffak olamadı zavallı. Gardrobun değişmeli artık. Masraf ama, ne yapalım, gülü seven dikkine katlanır.

Koyu mavi gözler parladı. Gilberte sevinçten kekeleyordu.

— Hala! Hala! Sahi mi? Be... Be...

— Choff - David. Seni bu kadar süsüne düşün bilmezdim?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>
Gilberte kıpkırmızı kesildi.

— Evde yapılan elbiselerle süsüme nasıl düşkün olabilirim?

— Haklısın. Dur bakayım, zevkin var mı, yok mu, şimdi anlarım. Güzel görünmek için nasıl giyinmek isterdin?

— A, hala, bana neyin yakışacağını biliyorum. Geçen gün...

— El hareketleri yapmadan konuş. Bayağı oluyorsun.

— Geçen gün bir elbise gördüm. Ah! madam Lucy Gerard ısmarlamış.. Ta yukardan aşağıya kadar, kül rengi ipek muslinden yüzlerce pli.. Sonra, siyah kadifeden bir elbise daha gördüm, üzerine mavi kumaştan süs yapmışlar, kuyruğu tıpkı tavus kuşuna benziyor.

Güzel taşlarla süslü el, havada parlayıverdi:

— Yeter, yeter! Anlaşılan, Comedie Française'deki hafif kadınlar gibi giyinmekten hoşlanıyorsun. Bu sözümü sakın iltifat diye alma. Haydi, kahveyi koy bakalım. Çaydanlığı sert bir hareketle kaldırma, garson hokkabazlıkları görmektense, kahve üzerime dökülsün razıyım.

Bundan sonra geçen bir saat, Gilberte'e kısa geldi. Alicia hala mücevher kutusunu açmış, göz kamaştırıcı bir ders veriyordu.

— Bu nedir, Gigi?

— Kırmızı elmas.

— Elmas değil, pırlanta. Ya bu?

Alicia hala ellerini havaya kaldırdı; güneş

ışınları yüzüklerine vuruyor, parmaklarını mavi bir aydınlığa boğuyordu :

— Topaz ha! diye haykırdı. Hayatımda çok hakaret gördüm ama, bu hepsini bastırdı. Oldu olacak, aiguemarine veya perido de çık! Kaz kafalı, buna fulya-pırlanta derler, anladın mı? böylesini kolay kolay bir daha göremezsin. Ya bu?

Gilberte'in ağzı açık kaldı, gözleri daldı :

— Ah! bu zümrüt bu!.. Ah! çok güzel!

Alicia hala dört köşe iri zümrüdü parmağına taktı, bir an konuşmadı. Sonra, sesini alçaltarak :

— Şurada, dedi, yeşil ışığın altında mavimsi bir alev var, görüyor musun?. Ancak çok güzel zümrütlerde görülen böyle bir mucize...

— Kim verdi bunu sana hala?.

İhtiyar kadın :

— Bir kral, demekle yetindi.

— Büyük bir Kral mı?

— Hayır, küçük. Büyük krallar insana çok güzel taş vermezler.

— Neden?

Alicia halanın küçük ve beyaz dişleri bir gözündü, bir kayboldu.

— Bence, sevmezler de ondan, hoş küçükler de sevmez ya.

— Öyleyse, kim verir çok güzel taşları?

— Kim mi? Sıkılğanlar. Yahut da kendini fazla beğenenler. Görgüsüz, kaba kimseler de verir: büyük taş vermediği kibarlık sayarlar. Bazı kadınlar, bir erkeği küçük düşürmek için, hediye

edilen aşağı kaliteli mücevherleri takmaz, daha iyisinin gelmesini beklerler.

— Ya gelmezse?

— Sağlık olsun. Üç bin franklık kötü bir elmas taşımaktansa, yüz paralık bir yüzük tak, daha iyi. Hiç olmazsa, soranlara: «Hatıradır, gece gündüz parmağımdan çıkarmam» diyebilirsiniz. Sen, sen ol, artistik mücevherlere kapılma; bir kadın için bundan daha kötü birşey olamaz.

— Nedir o, artistik mücevherler?

— Birçok çeşidi var: altından yapılmış kırmızı gözlü deniz kızı; Mısır ıskarabelesi; sonra, üzerine harfler çizilmiş ametist. Ne bileyim ben, saymakla bitmez ki: meselâ, usta elinden çıkmıştır diye yutturulan hafif bilezikler, broş haline sokulmuş yıldızlar, süslü kaplumbağalar. Senin anlıyacağın, bir sürü rezâlet. Yalancı incilerden de sakın; bilhassa, o kocaman incili şapka iğnelerinden. Sonra, aile mücevherlerine de pek yanaşma.

— Ama güzel bir kame'si var büyük annemin madalyon biçiminde.

Alicia hala başını salladı :

— Kame'nin iyisi olmaz, dedi. Bir kıymetli taşlar vardır, bir de inciler. Pırlanta da iyidir: beyazı sarısı, mavisi, pembesi, hepsi. Siyah elmaslardan hiç bahsetmiyelim, değmez. Bak, yakut'a diyeceğim yok, sade emin olmadan almamalı. Gök yakut istersen, Keşmir'inkinden şaşma. Zümrüt de fena değildir ya, çok dikkat etmeli; suyunu fazla açık, sarımtırak lekeler olursa, kötü demektir.

— Ben opal'ları da seviyorum, hala.

— İstedğin kadar sev, öyle şeyler takamazsın. Kat'iyen müsaade etmem.

Gilberte, bir müddet ağzı açık kaldı.

— Yoksa!... sen... sen de mi inanırsın opallerin uğursuzluğuna?

— Niçin inanmayım?

Alicia hala, sesini alçaltarak devam etti :

— Küçük budala, inanır görünmek şart. Sen beni dinle, nene lâzım. Sonra, dur bakayım, türkuazın öldüğüne inan, nazar değdi derler, ona inan.

Gigi şaşırmıştı:

— İyi ama hala, dedi, bunlar şey... bâtil itikatlar değil mi?

— Tabii kızım, tabii. Fakat bunlara zaaf derler. Birkaç zaaf, bir de örümcek korkusu, erkekleri elde etmek için en iyi silâhtır.

— Niçin, hala?

İhtiyar kadın mücevher kutusunu kapadı, yere diz çöken Gilberte'i karşısına aldı :

— Çünkü, erkeklerin onda dokuzunda bâtil itikatlar vardır, yirmide on dokuzu nazar değmesine inanır, yüzde doksan sekizi de örümcekten korkar. Bizim birçok... birçok şeylerimizi hoş görürler ama, bu korkularını paylaşmamamızı affetmezler. Ne diye içini çekiyorsun?

— İmkânı yok, aklımda tutamam bütün bunları.

— Aklımda tutamam mühim değil, ben bileyim, yeter.

— Hala, yazıhanel eşyası olurmuş şeyden, ma-laşitten, nedir bu?

— Bir rezâlettir. Allahaşkına, kimden öğreni-yorsun bu saçma şeyleri?

— Gazetelerde yazıyor. büyük düğünlerde verilen hediye listelerini okuyorum.

— Maşallah! Neyse, hiç olmazsa ne gibi hedi-yeler vermemek, ne almamak lâzım, onu öğrenir-sin.

Konuşurken, sivri tırnağıyla genç kızın orasına burasına dokunuyor, çatlak dudağını kaldırıyor, dişlerinin lekesiz minesine bakıyordu.

— Dişlerin güzel, kızım! Bu dişler bende ol-saydı, Paris'i de başka memleketleri de çiğner ö-ğütürdüm.

Hoş, az da öğütmedim ya, neyse! Ne var oran-da? Sivilce mi? Bir daha burnunun kenarında si-vilce görmiyeyim. Ya bu? Sıkılmışın bu sivilceyi. Senin gibi bir kızda ne sivilce olmalı, ne de sık-malısın. Losyonumdan veririm sana. Pişmiş jambon müstesna, sucuk mucuk yemiyeceksin, Pudra kul-lanmıyor musun?

— Büyük annem bırakmıyor.

— İyi ediyor. Her gün, muntazaman dışarı çıkıyor musun? «Hoh» yap bakayım. Neyse, bir şey ifade etmez, yeni kalktık sofradan.

Eellerini Gilberte'in omuzlarına koydu :

— Sözlerime iyi dikkat et: sen hoş gitmiye-cek kız değilsin. Küçük, manasız bir burnun

var, ağzın biçimli sayılmaz, elmacık kemiklerin fazla çıkık.

— Ah, hala! diye Gilberte inledi.

— Fakaat... aklını kullanmayı bilersen, gözlerin, kirpiklerin, diş ve saçlarıyla yakayı kurtarabilirsen. Vücudüne gelince...

Alicia hala, Gigi'nin göğüslerini avuçlarına aldı ve gülümsedi :

— Daha ham... ham ama, istikbali parlak. Çok badem yeme, memeleri sarkıtır. Ha! hatırlat bana, sigara nasıl seçilir sana öğreteyim.

Gilberte'in gözleri o kadar açıldı ki, kirpiklerinin ucu kaşlarına değdi :

— Niçin?

Yüzüne ufak bir şamar indi.

— Ne üstüne vazife. Bir bildiğim var zâhir. Ben değil miyim seni yetiştiren, her şeyinle uğraşacağım. Bir kadın, sigara dahil, bir erkeğin nelerden hoşlandığını anlar, erkek de kadının nelerden zevk aldığını bilirse, ikisi de birbirlerine karşı silâhlanmış sayılırlar.

— Ve tabii döğüşürler, diye Gilberte kurnazca gülümseyerek cümleyi bağladı.

— Döğüşürler de ne demek?

İhtiyar kadın, Gigi'ye üzüntüyle baktı :

— Ah! dedi, üç yüzlü aynayı, merak etme, ilk bulan sen değilsin. Haydi, haydi, büyük feylezof, gel de sana Bechoff'da çalışan madam Hanriette için bir mektup vereyim.

Alicia hala, ufacık pembe bir masanın başında

yazarken, Gigi bakımlı odanın havasını içine çekiyor, hiç haset duymadan birçok defalar gördüğü fakat iyice tanımadığı eşyalara bakıyordu. Şöminenin üzerinde saati gösteren bir Aşk Tanrısı, açık saçık iki tablo, havuz biçiminde bir yatak ve şenşilyadan örtüsü, küçük incilerle yapılmış bir tespih, baş ucundaki masada İncil, kül rengi örtü üzerinde iki kırmızı Çin lâmbası.

— Haydi koş, yavrum. Sonra çağırtırım ben seni. Victor'a söyle, pastanı versin. Yavaş ol, yavaş, saçlarımı dağıtma! Arkandan bakıyorum ha! Yalpa vurarak, yahut ayaklarını sürükleyerek yürürsen, sonra karışmam!

Mayıs ayında, Gaston Lechaille'in Parise gelmesiyle, Gilberte de doğru dürüst iki elbiseye mevsimlik bir paltoya, - léo de Mèrode'un ki gibi büyük cepli bir manto» - bir sürü şapka ve iskarpine kondu. Alnına birkaç bukle düşürmesi, onu biraz bayağılaştırmıştı. Eteği yerleri süpüren mavi-beyaz bir elbiseyle Gaston karşısına geçip boy gösterdi: - «elbisemin yalnız urle'si dört metre yirmi santim, ya!» - Gümüş tokalı grogren'den bir kuşak takmış, belinin inceliğiyle övünüyordu. Fakat, büzgülü beden gibi «Venedik» biçiminde oyulan balinalı yaka onu rahatsız ediyor, adaleli güzel boynunu ikide bir sağa sola hırpıyordu. Beyaz ve mavi çiz-

İli ipekten yapılan geniş eteklik, hafif hafif hı
rdıyor, Gilberte, çıt kırıldım hanımlar gibi elbi-
sesinin kollarını kabartmağa özeniyordu.

— Terbiyeli maymuna benziyorsun, dedi Lac-
haille. Ekose etekliğinle daha hoşuma gidiyordun.
Bu rahatsız yakayla neye benziyorsun, söyliyeyim
mi? İri bir mısır tanesi yutmuş tavuklara. Aynaya
bak biraz.

Gilberte, alındığını belli etmemeğe çalışarak
aynaya yaklaştı, Gaston'un Nice'den getirdiği ko-
caman bir karemela yanağını şişiriyordu.

— Hakkınızda çok şeyler duydum Tonton;
dedi. Fakat kadın giyiminden anladığınızı söyliyen
çıkmadı.

Gaston'un nefesi tutulmuştu; bu hiç tanıma-
dığı yeni Gigi'yi bir an süzdü, sonra Madam Alva-
rez'e çattı :

— Maşallah, iyi terbiye etmişsiniz, doğrusu.
Tebrik ederim.

Sonra, papatyasını bile içmeden çıkıp gitti. Ma-
dam Alvarez döğünüyordu :

Ah! Gigi, ah! beğendin mi yaptığını şimdi?

— Öyle hali var, sataşmasın bana. Ben lâfımı
esirgemem, dobra dobra söylerim.

Büyük annesi kolundan tutup sarstı:

— Sersem yumurcak, kafanı işletmiyecek mi-
sin hiç? Hiç akıllanmıyacak mısın? Adamcağız
belki de yüzümüze bakmıyacak bir daha! Biz de
aptal gibi koşuyoruz, çalışıyoruz.

— Neye çalışıyoruz, büyük anne?

— Neye imiş!. her şeye, seni iyi giydirmeğe hoş göstermeğe.

— Kime hoş göstereceksin, büyük anne? Her halde Tonton gibi kırk yıllık bir dost için, bu kadar zahmete lüzum yoktu, değil mi?

Madam Alvarez cevap vermedi. Hattâ, ertes gün, Gaston Lachaille sırtında açık renk bir elbi seyle gülerek geldiği zaman bile, ağzını açıp bir şey söylemedi.

— Gigi, giy şapkanı! Çaya gidiyoruz.

— Nereye! diye Gigi bağırdı.

— Versailles'a, Reservoirs'a.

— Yaşadık, yaşadık! diye genç kız şarkıya başlamıştı.

Mutfağa doğru seslendi :

— Büyük anne, Tonton'la Reservoirs'da çay içeceğim!

Madam Alvarez kapıda belirdi, çiçekli önlü-
ğünü çıkarmağa lüzum görmeden tombul eliyle
Gilberte ile Gaston Lachaille'in kollarını ayırdı
ve sâkin bir sesle :

— Hayır, dedi.

— Nasıl hayır?.

— Ah! Büyük anne. diye Gilberte ağlıyordu.
Madam Alvarez duymamazlıktan geldi.

— Gigi, biraz odama git, Mösyö Lachaille ile
hususî görüşeceklerim var.

Gilberte odaya girinceye kadar bekledi, sonra
kapıyı çekti, ve gözlerini Gaston'un sert bakışla-
rından ayırmadan ona doğru yürüdü.

— İzahatınızı bekliyorum, Mamita! Dünden-beri, burada bir hayli değişiklik var, mânası ne bunun?

Madam Alvarez :

— Rica ederim, oturun Gaston, dedi. Zaten yorgunum. Ah! bacaklarım...

İçini çekti, bir ilgi gösterisi bekledi, bulamayınca önlüğünü çıkardı. Üzerinde siyah bir entari vardı, yakasına da geniş bir kame iğnelemişti. Misafire bir iskemle gösterdi, kendi de bir koltuğa çöktü, siyah - gri örgülerini sıvazladı ve ellerini dizlerine dayadı.

Siyah gözlerini yavaş yavaş oynatması, gayret sarfetmeden hareketsiz durabilmesi, kendine tam mânasiyle hâkim olduğunu gösteriyordu.

— Bilirsiniz Gaston, ben sizin hem dostunuzum...

Lachaille «kuru sözle karın doyurmaz» der gibi gülümsedi, elini bıyığına götürdü.

— Hem dostunuzum, hem de minnettarınız. Fakat, bana bircan emanet edilmiş, onu korumam lâzım. Bilirsiniz, Andrée küçükle meşgul olmayı sevmiyor; vakti de yok zaten. Sonra, Gilbertciğimiz, öteki kızlar gibi, açıkgöz birşey de değil. Tam bir çocuk...

— On altı yaşında bir çocuk.

Madam Alvarez tasdik etti:

— Evet, on altı yaşında. Yıllardır ona bonbonlar, ufak tefek şeyler getirirsiniz. Varşa yoksa Tonton'dur, üzerinize toz kondurmaz. Şimdi de

kalkmışsınız, kızcağızı otomobilinize atıp çaya götürmek istiyorsunuz!...

Madam Alvarez elini kalbine koydu :

— İşte size yemini billahla söylüyorum Gaston, kimse bilmiyecek olsa: «Haydi Gaston, dedim, alın götürün Gilberte'yi, onu gözlerim kapalı size emanet ediyorum». Fakat, elâlemin dili durmaz. Şizi dünya tanıyor. Bir kadın için, sizinle baş başa çıkmak...

Gaston Lacheille'in sabrı tükenmişti :

— Peki, peki, dedi, anladık! Gigi benimle çay içerse lekelenir demek istiyorsunuz, değil mi ? Hayret doğrusu. O kim, kadınlık kim! Kimsenin tanımadığı, kimsenin yüzüne bakmadığı bir çocuk.

Madam Alvarez yavaşça sözünü kesti :

— Haydi, lekelenir demiyelim de, nazarı dik kati çeker diyelim. Siz bir yere gittiniz mi, bunu herkes bilir Gaston. Sizinle görünen bir genç kız, artık alelâde bir genç kız olmaktan, daha doğrusu düpedüz genç kızlıktan çıkar. Bizim Gilberte'miz alelâde bir genç kız kalmalı, yahut da genç kızlıktan bu şekilde çıkmamalı. Sizin için mesele yok: bir dedikodu daha der, güler geçersiniz. Ama, ben torunumun adını Gil Blas'da görürsem, emin olun, öyle kolay kolay gülemem.

Gaston Lachaille ayağa kalktı, masadan kapıya, sonra da kapıdan pencereye doğru yürüdü. Nihayet, soğuk bir sesle :

— Peki Mamita, dedi, sizi zorlamak istemem. Bu meseleyi bırakalım. Kızınız sizin olsun.

Başını dimdik tutarak madam Alvarez'e döndü :

— Sorması ayıp olmasın ama, kime saklıyorsunuz kızınızı? Üç yılda dört çocuk yapacak varasız pulsuz bir memur parçasına mı?

Madam Alvarez, kesin bir sesle :

— Ben vazifemi pekâlâ müdrikim, dedi. Ne zaman biri çıkar: «Kızınızın mesuliyeti bana aittir istikbalini ben garantiliyeceğim» derse, o zaman düşünürüm. Böyle birini bulmak için de eğer geleni yapacağım. Şimdi, bir papatya içmek ister misiniz, Gaston?

— Hayır, teşekkür ederim, zaten geç kaldım.

— Gigi'yi çağırayım mı gelip size Allahaismarladık desin?

— Lüzumu yok, başka zaman görürüm. Hoş, boş vaktim de pek yok ya!

— Siz bilirsiniz Gaston, onun için rahatsız olmayın. Güle güle, Gaston...

Yalnız kalınca, madam Alvarez alnında biriken teri sildi ve Gigi'nin odasına doğru yürüdü :

— Gigi, kapı arkasından dinliyordun.

— Hayır, büyük anne.

— Evet, dinledin. Çok kötü bir huy bu. İnsan yanlış duyar, yanlış tefsir eder. Mösyö Lachaille gitti.

— Farkındayım.

— Patatesleri iki bezin arasına yerleştir, iyice ovala. Ben dönüşte tencereye koyarım.

— Sokağa mı çıkacaksın büyük anne ?

— Alicia halana gidiyorum.

— Gene mi ?

— Tasası sana düştü galiba? Haydi musluğa koş. Yüzünü soğuk suyla yıka: budala gibi ağzının mânası yok.

— Büyük anne...

— Ne var?

— N'olurdu sanki yeni elbisemi giyip Gastonla çaya gitseydim?

— Sus? Aklın ermiyor, bırak bari senin yerine başkası düşünsün. Lâstik eldiven giymeden sakın patateslere dokunma.

O hafta, Alvarez'lerin evinde, kimse bu bahsi açmadı. Yalnız, bir gün kapıda bir atlı araba durdu, içinden, omuzunda bir gül, siyah dantelâye, mat ipeklilere bürünmüş olarak Alicia hala çıktı, kızkardeşini bir köşeye çekip onunla uzun uzun konuştu. Giderken Gilberte'e şöyle bir baktı, dudaklarını uzatarak sertçe yanağından öptü ve arabasına bindi.

Gilberte :

— Ne istiyordu? diye madam Alvarez'e sordu.

— Hiiç... Madam Buffeterya kalbi için bir

doktor çağırılmıştı ya, onun adresini sormağa gelmiş.

Gilberte bir an düşündükten sonra :

— Pek de uzunmuş, dedi.

— Uzun olan ne?

— Doktorun adresi. Büyük anne, bir hap istiyorum, başım ağrıyor.

— Dün de ağrıyordu. Yarım baş ağrıları kırk sekiz saatten fazla sürmez.

Gilberte kırılgan bir sesle :

— Demek benim başağrım herkesinkine benzemiyor, dedi.

Yavaş yavaş eski tatlılığını kaybediyor, dersten dönünce « Öğretmen bana gazez! » ediyor diyor. Uykusuzluktan şikâyet ediyor, gündün güne daha miskinleşiyordu. Büyük anne bu durumun farkındaydı, fakat kızcağızı yola getirmek için hiçbir şey yapmıyor, yalnız her hareketini yakından takip etmekle yetiniyordu. Birgün Gigi, beyaz bez pabuçlarını sulu tebeşirle boyarken, Gaston Lachaille kapıyı çalmadan, yerden bitmiş gibi karşısına çıktı. Sırtında karmakarışık dört köşe desenlerle süslü yazlık bir elbise vardı. Saçları uzamış, yüzü güneşten kararmıştı. Bir elinde pabuç öteki elinde fırça, mutbak taburesine tünemiş Gilberte'i görünce, olduğu yerde durdu.

— Ah!... Büyük annem gene anahtarı kapının üzerinde unutmuş!

Goston Lacheille'in birşey söylemeden kendisine baktığını görünce, hafifçe kızardı, pabuç'u

masanın üzerine bıraktı ve eteğiyle dizlerini örttü.

— Siz de, Tonton, hırsız gibi, girilir mi hiç! Ne o, zayıflamışsınız. Galles Prensinin şu meşhur ahçısıyla aranız açık galiba? Zayıflayınca, gözleriniz daha da iri görünüyor. Fakat, burnunuz da uzuyor...

Goston Lachaille :

— Büyük annene söyleyeceklerim var, diye sözünü kesti. Haydi Gigi, sen odana git bakalım!

Genç kız bir an ağzı açık kaldı, sonra taburenden yere atladı, boynunu bükerek Lachaille'in üzerine yürüdü :

— Odana git! odana git, ha! Aynı şeyi ben de size söylesem! Kimsiniz siz burada, ne hakla bana emir veriyorsunuz? Peki, gidiyorum işte odama! Ama, yeminle söylüyorum, siz gitmedikçe odamdan çıkmıyacağım!

Kapıyı hızla çarptı ve sürgüyü mahsus gürültüyle çekti.

Madam Alvarez, alçak sesle :

— Gaston, diye fısıldadı, merak etmeyin, ben onu zorlar, sizden af dilemeğe mecbur ederim. Hattâ, icap ederse...

Gaston Lachaille onu dinlemiyor ve gözünü bir türlü kapalı kapıdan ayıramıyordu.

— Şimdi Mamita, dedi, az, fakat öz konuşalım...

Alicia hala :

— Şimdi dedi, vaziyeti şöyle bir hülâsa edelim :

Söze başlarken: «Hiçbir kadına nasip olmamış şekilde...

— Şımartılacak, el üstünde tutulacak, dedi.

— Evet ama, pek sudan bir söz bu, çok müphem; her erkek söyler bunları. Ben sarih şeyler isterim.

— Açıkça söyledi diyorum, Alicia. Şey dedi... Gigi hiçbir sıkıntı çekmiyecek dedi. Hattâ bana karşı bile onu koruyacağım, sigorta ettireceğim, dedi. Ben onun bir bakıma da velisi sayılırım, dedi.

— Evet, evet... Fena değil, fena değil ya, gene de müphem.

Kıvırcık ak saçlarını kulaklarının arasına toplamış, yatağında hafifçe doğrulmuştu. Düşünceli düşünceli geceliğinin rübanını bir bağlıyor, bir çözüyordu. Başındaki şapkasiyle, ay gibi soluk bulut gibi karanlık görünen madam Alvarez, kollarını kavuşturmuş, yatağın kenarına yaslanmıştı:

— Sonra ilâve etti, ben dedi, işi aceleyle getirecek değilim, dedi. Her şeyden önce Gigi arkadaşım, dedi, bırakırım, dedi, bana yavaş yavaş alışsın, dedi. Nerdeyse ağlıyacaktı zavallı. «Ben ona bir vahşi gibi saldıracak değilim» dedi. Anlıyacağın tam bir efendi gibi konuştu.

— Evet... evet... Biraz müphem bir efendi... Peki, küçüğe vaziyeti açıkça izah ettin mi?

— Başka çare yoktu, Alicia. Çocuk, çocuk anladık ama, her şeyin de bir haddi var, değil

mi? Açıkça söyledim. Gaston'u bir mucize gibi, bir tanrı gibi, bir...

— Vay, vay, vay, diye Alicia tenkid etti. Ben olsam, işin güçlüğüne belirtirdim her şeyden önce, ona mücadele zevkini aşıladım, bütün kadınların çatlıyacıklarını, gözde bir erkeği elde etmenin büyük bir zafer olduğunu söyledim.

Madam Alvarez ellerini kavuşturdu :

Güçlük! Mücadele! Herkes sana benziyemez ki, Alicia! Gigi'yi tanımaz mısın? İçinde hiç kötülük fenalık yoktur..

— Teşekkür ederim.

— Anla canım, yani hırsı yoktur, demek istiyorum. Hattâ asıl hayret ettiğim, lehte veya aleyhte hiçbir tepki göstermemesi oldu. Ne gözyaşı, ne de en ufak bir heyecan. Sade: «Evet.. İyiliğimi istiyor, beşbelli» diye bir iki kere mırıldandı. Ben sözümü bitirince, bir şart koştu...

— Ne günlere kaldık! diye söylendi Alicia.

— Mösyö Lachaille'ın tekliflerine bizzat cevap vermek istediğini, onunla başbaşa konuşacağını söyledi, «Bu iş doğrudan doğruya beni ilgilendirir» dedi.

— Anlaşıldı: bir çuval inciri.. Neyse! Seninki torun değil, Allahın sersemi. Kalkıp adamdan olmayacak şeyler isteyecek, o da «hayır» diyecek tabî, bilmez miyim ben malımı! Saat dörtte mi geliyor?

— Evet.

— Birşey yolladın mı? Çiçek? Biblo?

— Hayır. Kötüye mi âlamettir?

— Yoo! Goston bu, her şey beklenir ondan. Küçüğe göz kulak ol, doğru dürüst bir elbise giysin. Nasıl bugün?

— Pek halsiz evlâdım... Yavrum benim...

— Haydi, haydi... diye Alicia sertçe çıkıştı. Gözyaşlarını sakla, işler berbat olunca o zaman kullanırsın.

— Gigi, hiçbir şey yemedim...

— Aç değilim ki, büyük anne. Biraz daha kahve alabilir miyim?

— Tabii, yavrum.

— Bir parmak da Combier?

— Tabii, tabii. Combier mide için bire birdir. Açık pencereden, dışarının gürültüleri ve ılık bir hava geliyordu. Gilberte, dilini uzatmış likör bardağının dibini yalıyordu.

— Alicia halan görmesin, dedi, Madam Alvarez. Gigi'nin dudaklarında acı bir gülümseme belirdi. Eski ekose entarisi göğsünü sıkıyor, masanın altına uzun bacaklarını uzatmış, geriniyordu.

— Annem neyi prova ediyor, büyük anne, bugün gelmedi öyle yemeğine? Sahi Opera - Comique'den prova mı var?

— Öyle dedi.

— Bence, burada olmamak için öyle söylemiştir.

— Nerden çıkardın bunu?

Gilberte, gözleri güneşli pencerede, omuzlarını

silkti.

— Hiç! Laf olsun diye söyledim, büyük anne Likörünü bitirince, sofrayı toplamak için ayağa kalktı.

— Bırak Gigi, ben yaparım.

— Niçin, büyük anne? Her zaman ben toplamıyor muydum?

Gözlerinin içine bakıyordu madam Alvarezin; ihtiyar kadın başını önüne eğdi.

— Yemeği geç yedik; saat üçe geliyor, Gigi, sen de daha hazır değilsin...

— Bir saat neme yetmiyor büyük anne!

— Sana yardım edeyim mi? Buklelerin kırık mı?

— Çok bile, büyük anne. Kapı çalınırsa, sen zahmet etme, ben açarım.

Saat tam dörtte, Gaston Lachaille zile üç kere bastı. Odanın kapısı aralandı, çocuksu ve endişeli bir yüz, sese kulak kabarttı. Sabırsız bir el zili üç kere daha çalınca, Gilberte salonun ortasına kadar ilerledi. Sırtında eski ekose entarisi, ayakta da yün çorap vardı. Ellerini yumruk yapıp oğuşturdu, sonra koşup kapıyı açtı.

— Hoş geldin, Tonton Gaston.

— Hain, açmıyacak mıydın yoksa bana?

Salona girerken, kapıda omuzları çarpıştı, boğuk bir sesle «Ah affedersiniz!» dediler, sonra beceriksizce gülüştiler.

— Rica ederim, oturun Tonton. Aksilik işte, giyinmeye vakit bulamadım. Halbuki siz... Şu lâ-

civert serj'e diyecek yok.

— Anlamıyorsun kumaştan, buna yünlü İskoç derler.

— Doğru! Ne budala şeyim ben !

Gaston Lachaille'in karşısına oturdu, eteğini düzeltti. Bir müddet bakıştılar, sonra Gilberte yavaş yavaş kendine güvenini kaybetmeğe başladı, iri iri açılan gözlerinde sonsuz bir yalvarma belirdi.

Lachaille :

Nen var Gigi? diye fısıldadı. Konuşsana, bir şey söylesene! Niçin geldiğimi biliyorsun, değil mi?

Genç kız evet diye başıyla işaret etti .

Lachaille sesini daha alçaltarak :

— İstiyor musun, yoksa istemiyor musun? diye sordu.

Gilbert alnına düşen bir perçemi kulağını arkasına sıkıştırdı, büyük bir gayretle yutkundu:

— İstemiyorum, dedi.

Lachaille iki parmağıyla bıyığının ucunu tuttu ve, o bir çift koyu mavi gözden, pembe yanağın üzerindeki çil lekesinden, kıvrık kirpiklerinden, kudretinin farkında olmayan dudaklardan, o buğday rengi saçlardan, kızın bir sütun gibi kıvrılan adeleleri, pürüzsüz, çırıl çıplak o erkekimsi boy-nundan bir an için gözlerini ayırdı...

— Sizin teklif ettiğiniz şeyi ben istemiyorum, diye Gilberte sözüne devam etti. Büyük anneme demişsiniz ki...

Gaston elini uzatarak onun sözünü kesti. Dışarı sancıyormuş gibi ağzını hafifçe çarpık tutuyordu:

— Bilmiyorum, büyük annene ne söylediğimi bilmiyorum, tekrarlamana hacet yok. İstemediğin nedir, sen onu söyle bana. İstedğin başka bir şey varsa, onu da vermeğe hazırım.

— Söz mü? diye Gilberte haykırdı.

Lachaille'in omuzları düşmüş, bitkin bir hali vardı; başıyla tasdik etti. Gilberte, bu yorgun, kederli adama.

— Tonton, bana bir istikbal sağlayacağınızı söylemişsiniz büyük anneme.

Lachaille, güven verici bir sesle :

— Hem de çok güzel bir istikbal, dedi.

— Ama, bu istikbalin güzel olması benim onu sevmeme bağlı. Az şişirmediler başımı, yaşına göre geri kalmışın dediler, şunu dediler, bunu dediler... Fakat, benim de aklımın erdiği bazı şeyler var. İstikbalimi sağlamanız demek, buradan ayrılman sizinle gitmem ve yatağınıza girmem, demektir...

— Rica ederim, Gigi...

— İyi ama Tonton, siz bunları büyük anneme hiç sıkılmadan söylediniz, ben neden sıkılayım? Büyük annem de sıkılmadı, her şeyi söyledi bana. Ömürdür büyük annem, dünyayı toz pembe göstermek istiyor. Fakat ben biliyorum. İstikbâlimi sağladığınız gün, gazetelerde resimlerim çıkacak, Çiçek bayramına, at yarışlarına, Deuville'e gitmem gerekecek. Darıldık mı, Gil Blas ve Âşık Pa-

ris'de dedikodularımız çıkacak...

Beni terkettiğiniz gün, hani şu Gentiane des Cevennes'i bıkınca nasıl başınızdan savmıştınız...

— Bunu kimden öğrendin? Böyle şeyler mi anlatıyorlar sana?

Gilberte büyük bir ciddiyetle başını eğdi :

— Büyük annemle Alicia halam anlatıyorlar. Sizin dünya ölçüsünde bir adam olduğunuzu onlar söylediler bana. Maryse Chuquet'nin mektuplarınızı çaldığını, onu mahkemeye verdiğini de biliyorum. Sonra, kontes Pariewsky'yi de biliyorum: Boşanmış bir kadınla evlenmem dediğiniz için, üzerinize ateş etmiş... Görüyorsunuz ya, herkesin bildiğini ben de biliyorum.

Lachaille elini Gilberte'in dizine koydu :

— Şimdi bırakalım bunları Gigi, eski defterleri karıştıрмаğa ne lüzum var? Geçmiş, bitmiş artık hepsi.

— Tabî Tonton, fakat tekrar başlayacak. Dünya ölçüsünde bir adamsınız, bunda sizin ne günahınız var! Fakat, ne yazık ki, ben dünya ölçüsünde değilim, onun için de anlaşılamayız.

Eteğinin kenarını çekerek Gastonun elini dizinden kaydırıldı.

— Alicia halayla, büyük annem sizin fikrinizdeler. Ama, bu iş birazcık olsun beni de ilgilendirdiği için, bana da söz hakkı düşüyor. Ben de olmaz diyorum.

Ayağa kalktı, odada beş aşağı, beş yukarı doluşmağa başladı. Gaston Lachaille'in cevap verme-

mesi onu şaşırtıyor, yürürken ikide bir: «Değil mi ama... Yok, daha neler!...» diye söyleniyordu.

Gaston nihayet :

— Anlamak istediğim bir şey var, dedi. Ben-den hoşlanmadığını saklamak için mi söylüyorsun bütün bunları?. Beğenmiyorsan beni, açıkça söyle, bitsin bu iş.

— Daha neler, hiç beğenmez olur muyum Tonton? Sizi görünce çok memnun oluyorum! Bunu isbat etmek için, ben de bir şey teklif edeceğim size. Eskisi gibi buraya gelirsiniz, hattâ daha sık gelirsiniz. Kimse bir şey diyemez, nasıl olsa aile dostumuzsunuz. Bana şeker getirirsiniz, doğum günümde şampanya getirirsiniz, her pazar büyük, ama çok büyük bir iskambil partisi yaparız... Böyle sakın bir hayat kötü mü olur sanki? Nedir o bitmez tükenmez yatak hikâyeleri, inci gerdanlık ha kayboldu, ha kaybolacak diye heyecan çekmeler. fotoğraflar, şu, bu...

Yüzüne düşen bir saç perçemini yakalamış, burnuna sarıyor, sardıkça da konuşmasına bir hımhımlık geliyor, burnunun ucu morarıyordu.

Lachaille sözünü keserek :

— Evet, gerçekten hoş bir hayat, dedi. Ama bir noktayı unutuyorsun Gigi: Ben seni seviyorum.

— A! diye genç kız haykırdı, hiç söylememiştiniz.

Gaston Lachaille, sıkılarak :

— Peki, söylüyorum işte, dedi.

Gilberte, karşısında ayakta duruyor, hızlı hızlı

nefes alıyordu. Gaston, bütün şaşkınlığına rağmen onun hiçbir hareketini gözden kaçırmıyor, dar korseajın içinde inip kalkan göğüslerini, şakaklarının aşırı kırmızılığını, şimdi kapalı duran fakat açılıp öpülmek için can atan dudaklarındaki titreyişi seyrediyordu.

Genç kız nihayet :

— Bir bu eksikti! diye patladı. Öyleyse siz feci bir adamsınız! Hem seviyorsunuz beni, hem de herkesin herkes hakkında dedikodular çıkardığı, gazetelerin kötü kötü şeyler yazdığı bir hayata beni sürüklemek istiyorsunuz... İnsan sevdiğini böyle pis işlere mi karıştırır? Bir takım iğrenç maceralar... Hepsinin sonunda da ayrılmalar, kavgalar, Sandomirler, tabancalar ve lo... ve lodanum...

Öksürük nöbetine tutulmuş gibi sesler çıkarak hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladı. Gaston, onu kollarıyla sardı, bir dal gibi kendine çekmek istedi, fakat Gilberte bir silkinşte kurtuldu ve piyano ile duvarın arasına sığındı.

— Dur, Gigi... Beni dinle.

— Görmeyeceğim sizi! Bir daha görmeyeceğim, hiç görmeyeceğim sizi! Bana bunu yapacağınız demek... Siz âşık falan değilsiniz, kötü bir adamsınız! Gidin buradan!

Ellerini yumruk yapmış, hırsla gözlerine basıyordu. Gaston yanına geldi, yüzünde öpecek bir yer aradı; fakat, genç kızın ancak gözyaşlarıyla ıslanmış sesini duyunca Madam Alvarez koşa koşa geldi. Yüzü sapsarı kesilmişti. Kapıda bir

an şaşkın şaşkın durdu, sonra :

— Aman Allahım Gaston, dedi, neşi var bu kızın?

— Nesi olacak? İstemiyor, istemiyor işte!

— İstemiyor... diye Madam Alvarez tekrarladı. Ne sahi istemiyor mu?

— İstemiyor dedik a! Lâf anlamaz mısınız siz?

— Hayır, istemiyorum! diye Gilberte tiz tiz bağırdı.

Madam Alvarez torununa korkuyla bakıyordu :

— Gigi... Cıldırдың mı sen kızım! Ben sana ne dedim.. Gaston, Allah şahidim olsun, ben ona söyledim, dedim ki...

— Keşke hiçbir şey söylemeseydiniz! diye Lachaille haykırdı.

Şimdi kederli ve bitkin bir hali vardı; küçüğe doğru döndü. Fakat Gilberte'in ancak hıçkırıklarla sarsılan dar sırtını ve dağınık saçlarını görebildi. Boğuk bir sesle :

— Aman! Bıktım artık! diye haykırdı ve kapıyı çarparak gitti.

*
**

Acele çağırılan Alicia hala, ertesi gün saat üçte atlı arabadan indi, kalb hastasıymış da nefesi tıkanıyormuş gibi yaparak merdiveni çıktı ve kızkardeşinin aralık bıraktığı kapıyı itti.

— Küçük nerede?

— Odasında. Çağırayım mı?

— Acelesi yok. Nasıl?

— Çok sakin.

Alicia küçük yumruklarını hiddetle havaya kaldırdı :

— Çok sakin ha! Sen kalk tavanı başımıza indir, herkesi birbirine kat, sonra da sakin sakin otur! Ne günlere kaldık, yarabbim!

Çiçekli tuvaletini kaldırdı, kızkardeşine sert sert baktı :

— Peki, karşıma geçmiş kazık gibi duruyorsun, ne yapmak niyetindesin şimdi?

Alicia'nın gül kurusunu andıran yüzüyle, kızkardeşinin ablak çehresi bir an karşı karşıya geldi, sonra Madam Alvarez kızgın bir sesle :

— Ne yapmamı istiyorsun yani? dedi. Kızca-

— Peki, o piç kurusuyla konuşmadın mı?
 ğızı zorla gönderemem ya!

Dolgun omuzlarını kaldırarak içini çekti :

— Ne talihsiz kadınmışım ben! Böyle hayırsız evlât doğuracağıma, taş doğursaydım!

— Sızlanmak mârifet değil!.. Lachaille'in bu gidişini hiç beğenmiyorum, saçma bir harekette bulunabilir!

— Hem de şapkasını burada bırakmış. Otomobile baş açık bindi. Mahallede herkes görmüştür!

— Şu anda nişanlandığını, veya Lianne ile barıştığını söyleseler, hayret etmem...

Madam Alvarez, boğuk bir sesle :

— Vaziyet son derece vahim, dedi.

— Peki, o piç kurusuyla konuşmadın mı?

Madam Alvarez dudağını ısırdı.

— Gigi biraz deli doludur, yaşına göre geri

kalmıştır ama, bildiğin gibi değildir. Mösyö Lac-haille'in dikkatini çekebilene bir kıza piç kurusu diyemezsin.

Alicia siyah dantelalarını havalandırarak hid-detle omuzlarını silkti :

— Anladık, anladık... Kıymetli prensesine sen ne dedin bakalım, onu söyle.

— Aile mesuliyetinden bahsettim. Hepimizin aynı yolun yolcusu olduğumuzu söyledim. Kendine ve bize çok faydası dokunabileceğini anlattım. Mantık dairesinde ne söylenebilirse, söyledim, iş-te.

— Peki, ya mantıksız şeyler, onlardan hiç bah-setmedin mi? Aşk, seyahat, mehtap, İtalya? Bir insanı kandırmak için, birçok taraflarına birden dokunmalı! Uzak denizlerdeki yakamozlar çiçek lerin içindeki ufak kuşlar, sonra, fışkiyelerin di-binde, gardenyaların altında sevişen çiftler, bütün bunlardan bahsetmedin mi?

Madam Alvarez, ablasına hüzünle baktı :

— Bahsedemezdim ki Alicia, insan bilmediği şeyden bahsedebilir mi? Ben hayatımda Cabiurg ve Monte-Carlo'dan uzağa gitmedim.

— Uydurmaktan da mı âcizsin?

— Evet, Alicia.

İkisi de sustular. Alicia karar verdiğini belli eden bir hareketle :

— Çağır bakalım şunu, bir hesaplaşalım, dedi.

Gilberte odaya girdiği vakit, Alicia o tatlı ve hoppa ihtiyar kadın çehresini takınmış, omuz ke-narına iliştirdiği gülü kokluyordu.

— Günaydın, Gigiciğim.

— Günaydın, Alicia hala.

— İnes'in söyledikleri doğru mu? Bir âşığın varmış senin? Hem de ne âşık! Sen hepimize taş çıkartacaksın, anlaşılan.

Gilberte, «evet» diye başını eğdi, dudaklarında şüpheli ve zavallı bir gülümseme belirdi. Alicia, genç kızın taze yüzüne, morarmış göz kapaklarına ve harareten yanan dudaklarına dikkatle bakıyordu. Gigi, ferahlamak için, saçlarını iki tarakla şakaklarında toplamış, gözlerinin ucu hafifçe yukarı doğru çekilmişti.

— Duyduğuma göre huysuzluk da yapmışsın, zavallı mösyö Lachaille'i bir hayli hırpalamışsın? Aferin, kızım!

Gilberte, şüpheyile halasına baktı :

— Ben huysuz değilim ki, hala. İstemiyorum, o kadar.

— Evet, evet, mâlûm. İşine git demişsin, iyi etmişsin. Ama, cehenneme kadar yolun var deme, çünkü kalkar gider. Kısacası, bu adamı sevmiyorsun.

Gilberte omuzlarını çocukça kaldırdı :

— Tonton iyi adamdır.

— Ben de onu söylüyorum, iyi adam ama, sevmiyorsun. Bence bunda bir kötülük yok, hiç olmazsa tesir altında kalmazsın. Ha, bak, ona tutkun olsaydın, senin hesabına endişe duyardım. Lachaille esmer güzelidir. Sen onun Deauville'de çekilmiş mayolu resimlerini görsen, bana hak verirsin... Zaten vücut yapısına herkes hayran. Evet,

âşık olsaydın doğrusu acırdım sana Gigiciğim. Daha işe başlarken âşık olmak... Bir erkekle başbaşa dünyanın öbür ucuna gitmek... Seni seven adamın kolları arasında her şeyi unutmak, ebedî bir bahar havasında aşkın sesine kulak vermek.. Sana tesir etmiyor mu bunlar? Ne düşünüyorsun?

— Düşünüyorum ki, ebedî bahar sona erince, mösyö Lachaille başka bir kadınla gidecektir. Yahut sevgilisi, meselâ ben, mösyö Lachaille'den ayrılacağım, mösyö Lachaille da gidip herkese durumu anlatacak. Sevgili için, yani benim için de başka bir adamın koynuna girmekten başka çare kalmıyacak. İstemiyorum. Ben değişiklikten hoşlanmam.

Kollarını göğüsleri üzerinde kavuşturdu ve belli belirsiz ürperdi :

— Büyük anne, bir hap alabilir miyim? Üşüyorum, yatacağım.

Alicia hala :

— Aptal, diye haykırdı, senin gibilerine terzi çıraqlığı çok bile! Haydi defol, git bir tezgâhtarla evlen!

— Nasıl istersen, hala, ama şimdi yatmak istiyorum.

Madam Alvarez elini alnına koydu.

— Hayır, büyük anne, sadece üzüntülüyüm.

Başını madam Alvarez'in omuzuna dayadı, ve hayatında ilk defa, olgun bir kadın gibi, ümitsizce gözlerini yumdu. İki kız kardeş bakıştılar.

— Gigi, dedi madam Alvarez, merak etme yavrum, üzerine varacak değiliz. Madem istemiyorsun...

Alicia kuru bir sesle :

— Ne yapalım, sağlık olsun, dedi. ...

— Sonradan pişman olma. Biz vazifemizi yaptık, sana en doğru yolu gösterdik.

— Biliyorum, büyük anne. Ama gene de ke-derliyim.

— Neden?

Gilberte cevap vermedi. Bir damla gözyaşı, tenini ıslatmadan, yüzündeki ince ayva tüylerini yalılarak çeneşine doğru yuvarlanıyordu. Birden ayağa fırladı: kapı sert sert çalınmıştı.

— Odur, o, dedi, mutlaka odur.. Büyük anne, görmek istemiyorum onu, n'olursun sakla beni, büyük anne...

Tecrübeli Alicia hemen kulak kabartmıştı: genç kızın sesinde alışılmadık bir titreme, bir ihtiras vardı. Koşup kapıyı açmasıyla odaya dönmesi bir oldu. Gaston Lachaille, yüzü sapsarı, gözleri bulanık, peşinden geliyordu.

Şakacı bir sesle :

— Günaydın Mamita, günaydın Gigi, dedi. Rahatsız olmayın, şapkamı alıp gideceğim.

Üç kadının da cevap vermediklerini görünce, kendine olan güveni sarsıldı :

— N'oluyor yani, diye haykırdı, insan bir merhaba der hiç olmazsa!

Gilberte ona doğru bir adım attı :

— Hayır, dedi, şapkanızı almağa gelmediniz. Elinizde bir tane var, hem bir şapkanız kaybolmuş, size vız gelir. Biliyorum gene beni üzmeğe geldiniz.

Madam Alvarez dayanamadı :

— Eh, diye bağırdı, bu kadarı fazla artık. Gigi, adamcağız ayağına kadar geliyor da...

— Rica ederim büyük anne, bir dakika müsaade et, sözümü bitireyim...

Eteğini çekti, kemerinin tokasını düzeltti, sonra Gastona yaklaştı :

— Ben iyice düşündüm, Tonton, iyice hesapladım...

Gaston, korktuğunun başına geleceğini anlamış gibi, sözünü kesmek istedi :

— Gigiciğim, yemin ediyorum sana...

— Yemine hiç lüzum yok. Ben düşündüm ve kararımı verdim: sizensiz bedbaht olmaktansa, sizinle bedbaht olmak daha iyi. Şu halde...

Kelimeler boğazında düğümleniyordu :

— Şu halde... İşte. Günaydın. Günaydın... Gaston. Her zamanki gibi ona yanağını uzattı. Gaston, önce direnen genç kızın yavaş yavaş hareketsizleşip kolları arasında eridiğini uysallaştığını duyuncaya kadar dudaklarını onun yanağından ayırmadı. Madam Alvarez ileri doğru bir hamle yapacağı sırada, Alicia'nın sabırsız küçücük eli onu yakaladı :

— Bırak. Karışma. Görmüyor musun, iş çığrından çıktı! diyerek, gür saçlarını büyük bir güvenle Lachaille'in omuzuna döken Gigi'yi gösterdi.

Mesut adam, madam Alvarez'e döndü:

— Mamita. Gigi'yle evlenmek şerefini, müsaadesini, sonsuz sevincini bana...

GİGİ

Ünlü Fransız kadın yazarı Colette, bu uzun hikâyesini 1942 yılında yayınlamıştı. Eser, Colette'i de hayrete düşüren bir ilgiyle karşılandı, piyes şekline sokuldu, birçok büyük sahne artistleri. Evelyn Kayes, Audrey Hepburn, v.s. bu piyes sayesinde meşhur oldular.

«Gigi»nin bir de filmi çevrilmiş baş rolü Fransız kadın artistlerinden Daniele Delorme oynamıştır.

COLETTE

200 Kuruş